O que é ecumenismo?

AUGUSTO KOENIG

" A reintegração da unidade entre todos os cristãos é um dos objetivos principais do Sagrado Sínodo Ecumênica Vaticano II. O Cristo Senhor fundou uma só Igreja. Todavia muitas comunhões cristãs se apresentam como sendo a herança verdadeira de Jesus Cristo. Todos, na verdade, se professam discípulos de Cristo, mas têm pareceres diversos e andam por caminhos diferentes como se Cristo estivesse dividido. Esta divisão, sem dúvida, contradiz abertamente a vontade de Cristo e se constitui escândalo para o mundo, como também prejudica a tôda a criatura".

Assim começa o proêmio do documento sôbre o ecumenismo do Concílio Vaticano II. Dedicou êste mesmo Concílio todo um capítulo sôbre a questão e nas palavras do próprio Concílio, o ecumenismo é um dos seus principais objetivos para que "haja um só rebanho e um só pastor".

MAS O QUE É ECUMENISMO? — É o próprio documento conciliar que o define: "Por movimento ecumênico se entendem as atividades e iniciativas suscitadas e orãenadas em favor das várias necessidades da Igreja e oportunidade dos tempos ,no sentido de favorecer a unidade dos cristãos" (n.º 4). Não é apostolado de conversão — frisa o documento — pois a "preparação e reconciliação dos indivíduos que desejam a plena comunhão católica é, por natureza, distinto da ação ecumênica". Ecumenismo — insiste o Concílio — é eliminar palavras e atitudes que não correspondem à condição dos "irmãos separados", colaborar no bem comum nas dioceses e, em plano mundial, em ação conjunta sempre que pareça oportuno" (GS 88).

TODAS AS RELIGIÕES SÃO BOAS? — Muitos se perguntam se existe a liberdade religiosa, que me impede de participar do culto destas religiões, uma vez que parece que tôdas são boas? É certo que, quando o ecumenismo tiver atingido seus objetivos, haverá esta vivência comum em tôrno ao mesmo Pastor; e o ecumenismo é antes uma preparação mais remota a uma vivência comum e uma participação mais conjunta de todos os cristãos. No momento, estamos na etapa do respeito, do conhecimento mútuo, e isto não significa de maneira nenhuma adesão nem participação no seu modo de pensar. Aprendamos, pois, do Concílio a amar nossos irmãos, que, talvez por motivos que êles mesmos ignoram, vivem afastados e nós dêles, "como se Cristo mesmo estivesse dividido". (CIC).

Desvalorização da libra

O govêrno britânico anunciou a desvalorização da libra esterlina em 14,3%. Cotado ate então a 2,80 dólares, o esterlino passará a ser negociado doravante a 2,40 dólares. Um fator imprevisível afetou a libra esterlina: o fechamento do Canal de Suez, que representa uma perda anual da ordem de 200 a 250 milhões de libras esterlinas para Grã-Bretanha, em virtude do aumento dos fretes.

Redução da ajuda dos EUA

Apesar dos reiterados apêlos do presidente Johnson, a Câmara dos Representantes dos Estados Unidos reduziu em mais de um bilhão de dólares os créditos de ajuda ao estrangeiro para o ano fiscal de 1967-68. Por outro lado os países da América Latina que comprarem armamentos modernos terão diminuida a ajuda dos EUA na quantia equivalente a essas compras.

Papa condena divórcio

O Vaticano reagiu violentamente contra a deliberação de uma comissão parlamentar italiana de aprovar projeto dispondo sôbre o divórcio. O Papa declarou que se tratava de um ataque contra os fundamentos da família. O referido projeto enfrentará grandes obstáculos da maioria democrata-cristã e não irá ao Parlamento até as eleições gerais da próxima primavera.

Derrota dos Vietcongs

As tropas norte-americanas obtiveram duas vitórias sôbre os guerrilheiros dos Vietcongs: uma — no Delta do rio Mekong, quando 500 guerrilheiros tentaram deter o avanço dos soldados dos Estados Unidos e do Vietnã do sul, outra: na região de Dak To, onde os Vietcongs perderam a estratégica colina 1.338, perto da fronteira com o Laos.

Impôsto sôbre a propriedade territorial rural

RIO — (Agência Nacional) — Concedendo novo prazo para o pagamento do impôsto sôbre a propriedade territorial rural, respectiva taxa de cadastro quando incidente a contribuição ao Instituto Nacional do Desenvolvimento Agrário devida pelos proprietários de imóveis rurais, o Presidente Costa e Silva assinou o seguinte Decreto:

Artigo Primeiro — O prazo para pagamento sem multa do impôsto sôbre a propriedade territorial rural — ITR — da respectiva taxa de cadastro, quando incidente e da contribuição devida ao INDA, pelos proprietários de imóveis rurais, relativos ao exercício de 1967, terminará no dia 29 de dezembro de 1967.

Artigo Segundo — Contra a cobrança do ITR, taxa de cadastro e contribuição do INDA, neste exercício, caberá reclamação do IBRA, dentro do prazo de 30 (trinta) dias da data de publicação dêste Decreto, independente do pagamento ou de depósito do valor dêsses tributos.

Artigo Terceiro — A reclamação de que trata o Artigo Segundo deverá ser dirigida ao presidente do IBRA e entregue diretamente, ou por via postal registrada, nas circunscrições do Instituto Brasileiro de Reforma Agrária, localizadas no Estado em que se situa o imóvel.

Parágrafo Primeiro — A reclamação será instruida com o aviso para pagamento do ITR, devendo constar na qualificação do reclamante, o código do imóvel e o endereço postal para recebimento da notificação ou avisos e a exposição dos fatos devidamente comprovada, em que se fundamenta o pedido.

Parágrafo segundo — A reclamação terá efeito suspensivo da cobrança do ITR, respectiva taxa de cadastro e contribuição do INDA, até notificação ao reclamante da decisão prelatada.

Concorrência

Para trabalhos de Zelador e exploração do Bar e Restaurante da Sociedade Polono-Brasileira Tadeusz Kościuszko.

Os srs. interessados deverão apresentar suas propostas por escrito à Diretoria da Sociedade à Rua Ebano Pereira, 502 - fundos. Para as demais informações, procurar o sr. Vice-Presidente no endereço acima, aos Sábados no horário das 13 às 15,30 horas e Domingos das 9 às 13 horas.

A Concorrência encerra no dia 28 do corrente.

Erradicação da varíola

RIO — (Agência Nacional) — Embora criada há algum tempo, a Campanha Nacional de Erradicação da Variola só ganhou intensidade nos últimos mêses. O Ministério da Saúde tem se preocupado muito em atacar as diferentes endemias que grassam pelo país, adotando providências para dinamizar o combate ao mal, aparelhando-se convenientemente para erradicá-lo de norte a sul, em intima conexão com as diferentes Secretarias de Saúde dos Estados e Territórios. Tôda a população brasileira deverá estar imunizada dentro de três anos, conforme o programa que vem sendo executado.

Chanceler não crê em corrida armamentista na América Latina

RIO — (Agência Nacional) — O Chanceler Magalhães Pinto, em resposta a um jornalista durante entrevista coletiva concedida à imprensa declarou que não existe atualmente "corrida armamentista" na América Latina, mas tão sòmente renovação de armamentos. Os países latinoamericanos tratam de substituir armas obsoletas por equipamento mais moderno, o que lhes dá, inclusive, maior tranquilidade e perspectivas de defesa interna. O Brasil, segundo exemplificou o Ministro das Relações Exteriores, é um dos países que há mais de vinte anos possui armas ainda não substituídas convenientemente, tornando-se equipamento obsoleto. Portanto, a seu ver, há necessidade de modernização das Fôrças Armadas.

Rir é o melhor remédio

REMÉDIO...

— Minha mulher me fez deixar o cigarro.
— De que modo?
— Fumava-me todos os maços.

xxx

EM SINGULAR

— Mas que burros somos nós!
— Meu caro, ponha isso no singular
— Pois não: Que burro você é!

xxx

DESEMPRÊGO

— Por que deixou o seu emprêgo naquela firma?
— Porque me fizeram uma coisa que me desagradou muito.
— Que foi?
— Despediram-me...

Pista dupla: Curitiba — Paranaguá

Atendendo solicitação do Governador Paulo Pimentel, o Ministro dos Transportes, Mario Andreazza, autorizou o Chefe do Executivo Paranaense a anunciar a construção da segunda pista da auto-estrada Curitiba — Paranaguá, que será iniciada logo que a rodovia atual ficar liberada ao trânsito.

Romney anunciá a sua candidatura

Em entrevista concedida à imprensa, George Romney governador republicano de Michigan, anunciou sua candidatura à indicação do Partido Republicano para as eleições presidenciais que se realizarão nos EUA em 1968. Romney tornou-se, assim o primeiro candidato a se lançar na luta pela chefia do país. O governador disse que os EUA estão sendo vistos como uma nação "beligerante e dominadora". Referindo-se a guerra do Vietnã, êle declarou: "Ela sacrifica nossos jovens e drena nossos recursos sem um objetivo à vista".

Investigada a aquisição de terras

As investigações da Comissão Especial do Ministério da Justiça sôbre irregularidades na aquisição de terras por estrangeiros devem tomar, nos próximos dias, maior intensidade. Há um informe de que estrangeiros vêm-se utilizando de brasileiros como "testas de ferro" para aquisição de grandes áreas.

Participação nos lucros

O ministro do Trabalho, Jarbas Passarinho, em reunião com o lider Ernani Sátiro, da ARENA, decidiu alterar o projeto sôbre a participação dos empregados nos lucros das empresas, considerando "paternalista e arbitrário" o projeto do govêrno Castelo Branco. O substitutivo será apresentado no início do próximo ano.

Cooperativas de lã

O Banco do Brasil concedeu financiamento às cooperativas de lã do Rio Grande do Sul, para a safra em curso. A medida foi adotada pela Diretoria daquele Banco, após aprovar o relatório apresentado pelo diretor Mendonça Filho, da CREAI, — zona Sul. Na mesma oportunidade, aquele colegiado concedeu outro financiamento para a instalação, também no Rio Grande do Sul, de uma fábrica destinada à extração de proteina pura, de origem vegetal, partindo do farelo de soja.

Nova política universitária

A elaboração de uma nova politica universitária será uma das matérias básicas do XIII Congresso de Educação que foi instalado no Palácio Tiradentes, na Guanabara. Outrossim ,estudar-se-ão as fórmulas capazes de evitar o êxodo de cientistas brasileiros para o Exterior.

DIA DA BANDEIRA

"— Bandeira de minha Terra,
Pano Sagrado e Gentil
Em cujas dobras se encerra
O coração do Brasil" — (Castro Alves).

"— A bandeira não é só emblema da guerra. É principalmente
o palácio augusto da paz na liberdade,
Sua sombra se projeta sôbre os lares, abriga as instituições
E guarda o sagrado culto da pátria" — (Rui Barbosa)

"— A bandeira nacional é a idealidade duma raça,
A alma de um povo traduzida em côres" (Guerra Junqueiro)

"— No culto à bandeira encerram-se todos os nossos deveres,
Desde os que nos são impostos pelo amor
Até os que nos são prescritos pela lei.
Assim Deus e Natureza, assim a justiça e a moral"
(Coelho Neto)

SALGEMA

RIO — (Agência Nacional) — O Sr. Euvaldo Luz, presidente da SALGEMA, enviou telegrama ao Ministro do Interior, para informar ao general Afonso de Albuquerque Lima de que já foi iniciada a perfuração do poço pioneiro de salgema, em Alagoas, visando a produção de cloro-soda, que substituirá a importação, por produção nacional, sem subvenção.

SUDENE eletrifica 75 cidades no Nordeste

RIO — (Agência Nacional) — Com a eletrificação de quarenta cidades nordestinas, através de geradores fornecidos pela CERNE (Companhia de Eletrificação Rural do Nordeste), a SUDENE, orgão do Ministério do Interior, já ultrapassou a metade de seu plano de levar eletricidade a 75 pequenas localidades dos Estados do Ceará, Piaui, Maranhão e Bahia que por estarem distantes, tão cedo não receberiam energia das Usinas Hidrelétricas de São Francisco e Boa Esperança.

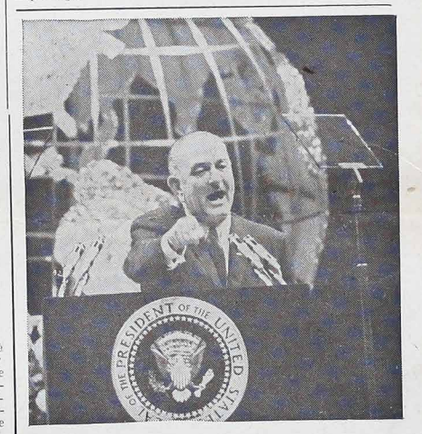

PARA A CRIAÇÃO DE UM CORPO NACIONAL DE MESTRES

O presidente Johnson em discurso pronunciado na cidade de Nova York perante a Associação Nacional de Educação, a maior organização de professores dos Estados Unidos, encarecem a necessidade de se criar um corpo nacional de mestres, consagrado à instrução das crianças das regiões económicamente atrazadas do país. Johnson, que também já foi professor, saudou os mestres como "os modeladores da sociedade norte-americana e acrescentou que a educação, mais do que qualquer outro fator, será responsável pela formação dos cidadãos do futuro. Terminou frizando que "êsses cidadãos, por sua vez, hão de fazer a grandeza de nossa sociedade".

Expansão da música polonesa

— Em entrevista ao "New York Times Book Review", Igor Stravinsky deu grande destaque à música contemporânea polonesa, distinguindo principalmente a obra de T. Baird — "Erotismos".

— A Orquestra do "Norddeutscher Rundfunk", dirigida por Pierre Boulez, executou a nova obra de Witold Lutoslawski "Direct". Essa obra, apresentada no quadro do programa "Das neue Werk", constituiu o centésimo concêrto dêsse ciclo. Witold Lutoslawski recebeu a placa outorgada cada ano pela Academia das Artes de Hamburgo.

— Wlodzimierz Kotonski, que ensina a música cinematográfica na "Rheinische Musikschule" e no Conservatório de Colônia, prepara uma nova obra, encomendada pelo "Westdeutscher Rundfunk", que constará do programa de um concêrto de música eletrônica.

— A Edições Musicais Polonesas e a "Universal Editioh" de Viena vão publicar em comum as "Obras Completas" de Karol Szymanowski. Essa publicação, de dezessete volumes, compreenderá composições sinfônicas, instrumentais, vocais e cênicas.

— A firma "Wilhelm Hansen" de Copenhague vai editar tôdas as obras de Witold Lutoslawski simultâneamente com as Edições Musicais de Cracóvia. Aquela firma não se limita a publicações: na Dinamarca, e em geral na Escandinávia, ela propaga a cultura musical, teatral e plástica polonesa. É graças a ela que os regentes Jan Krenz, Witold Rowicki, Jerzy Semkow (que apresentou "Boris Godunov" e "Salomé" no palco da Opera Real), atuaram na Dinamarca e em outros países escandinavos com a Orquestra da Filarmônica Nacional de Varsóvia e da Radiodifusão Polonesa; ela organizou igualmente representações da Pantomima de H. Tomaszewski de Wroclaw, do Teatro Nacional de Varsóvia, assim como exposições de pintura, arquitetura e cartazes. Graças ainda aquela firma, a Radiodifusão Dinamarquesa apresentou a seu auditório peças de S. Mrozek, T. Rozewicz e S. Grochowiak.

LUD

NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. — ZAŁOŻONY W 1920 R.
"LUD" ("O POVO") O MAJOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920

Curitiba — 29 listopada — (novembro) — 1967 — Nr 2941 — (48/67)

NOWE SYMBOLE

Prezydent Costa e Silva wysłał pod obrady Kongresu orędzie określające zmiany jakim mają podlegać: oficjalna nazwa Brazylii, sztandar narodowy, hymn narodowy, herb oraz znak państwa. Orędzie Szefa państwa wyznacza termin 365 dni na przeprowadzenie tych zmian.

Oficjalna nazwa Brazylii będzie brzmieć: Republika Federacyjna Brazylii zamiast dotychczasowej — Stany Zjednoczone Brazylii. Nowe określenie Brazylii ściślej oddaje rzeczywisty stan rzeczy, mianowicie, że Brazylia składa się ze Stanów cieszących się znaczną autonomią, jak np. własne Izby Ustawodawcze, własna konstytucja, policja stanowa, budżet itp.

Obecny sztandar państwowy zostanie małym zmianom. Bez zmian pozostanie on taszerzygnowany. - 21 gwiazd. Doda- swej dor... gwiazdy więcej, (Argentyn... to, iż de... zujące Stan Guana... wyraźne... Motywy ... ere oraz Dystrykt Fe- Oeste... Gwiazdy będą poczwórnej wielkości, stosownie do powierzchni poszczególnych Stanów. Sztandar usiany gwiazdami odda wiernie pozycję gwiazd, gdy się patrzy na firmament niebieski w nocy z jakiegokolwiek punktu Rio de Janeiro. Konstelacja "Krzyża Południa" (Cruzeiro do Sul) pozostanie w środku pomiędzy konstelacją (gwiazdozbiór) Niedźwiadka — po prawej, a Syriusza wraz z sąsiednimi — po lewej stronie.

Hymn narodowy pozostanie niezmieniony, ale istnieje nowy przepis, że należy go wykonywać w jednej tylko tonacji (si-bemol) i według ściśle przepisanego rytmu. Odnosi się to tak do śpiewu jak i do orkiestry. Autorami hymnu, jak wiadomo, są: Francisco Manoel da Silva (muzyka) i Joaquim Osorio Duque Estrada (tekst).

Herb państwa składać się będzie z błękitnego tła, na którym umieści się 2 skrzyżowane szpady. Nad nimi napis — złotymi literami: "Republika Federacyjna Brazylii". Poniżej tego napisu — po prawej — "15 de Novembro", do lewej zaś — rok "1889" — data założenia republiki.

W końcowych zdaniach orędzia p. Prezydenta wymienione są wszelkie zniewagi publiczne, jakich ktoś może się dopuścić przeciw godłu państwowemu czy też sztandarowi. Wyliczone są również wszystkie okoliczności w których powinno się uczcić publicznie godła państwowe.

Argentyna przeciw komunistom

Sekretariat informacji prasowej Argentyny otrzymał pełną władzę od rządu by wprowadzić w czyn represyjne prawo przeciw komunistom. Od niego zależeć będzie sąd, kto jest komunistą i na jaką karę zasługuje. Wszystkie urzędy publiczne zobowiązane są nadesłać do tego sekretariatu informacje o osobach podejrzanych o komunizm. Osoba podejrzana natomiast otrzyma termin 10 dni, by się bronić, w przeciwnym razie będzie usunięta z jakiejkolwiek posady państwowej.

Czy nowe ministerium?

XIII Narodowy Kongres Oświaty, jaki odbył się w Rio, w swych uchwałach uzasadnił potrzebę utworzenia nowego ministerium: Wiedzy i Technologii, które kierowałoby badaniami w różnych gałęziach wiedzy oraz opiekowało się najnowszymi zdobyczami technologii, kierując nadto zdolnych inżynierów czy techników do pracy w laboratoriach doświadczalnych.

Opinia Roberta Kennedyego

Senator Robert Kennedy jest zdania, że jakkolwiek pogorszyły się okoliczności do zawarcia pokoju z Północnym Wietnamem — należy rozwinąć akcję w tym kierunku. Kennedy twierdzi, że USA powinny szukać bezpośredniego porozumienia z władzami Wietkongu, pozostającego dotąd poza nawiasem wszelkich rokowań z USA.

Adolf von Thaden, nowy szef partii neo-nazistowskiej w Niemczech Zachodnich.

Trudny problem w Nordeste

Marszałek Costa e Silva nakazał gubernatorom Sergipe, Rio Grande do Norte i Alagoas przeprowadzić surowe dochodzenia, by skończyć z bandytyzmem, z powodu którego rocznie ginie kilku polityków. Trudne zadanie ma gubernator Stanu Sergipe, ponieważ podejrzanym o namówienie do zbrodni jest deputowany Francisco Mendonça, szeroko spokrewniony z wybitnymi tamtejszymi rodzinami. Tymczasem policja stanowa rozwija gorączkową akcję, by rozbić "mafię" bandycką dopuszczającej się zabójstw za grube pieniądze.

Kichskoocśilamucabomśtonjs

Izrael stawia warunek

Minister spraw zagranicznych Izraela — Abba Eban oświadczył, że oddziały izraelskie opuszczą zdobyte terytoria jedynie pod warunkiem, że państwa arabskie podpiszą z Izraelem traktat pokojowy. Takie tylko rozwiązanie konfliktu będzie pozytywne i ostateczne.

Dwa prądy w Jugosławii

Pomimo usunięcia przez Tito wice-prezydenta państwa Rajkovica, gorącego zwolennika utrzymania władzy w kraju w rękach partii komunistycznej, istnieją nadal 2 prądy w partii: jedni żądają, by nie pozbawiać partii władzy, drudzy, by partia pozostała poza kontrolą państwem. Okazuje się bowiem, że kontrola ta zamiast rozrostu ośrodków produkcji — hamowała ten rozwój, z powodu zbyt skomplikowanej biurokracji administracyjnej.

Sytuacja "Wspólnoty brytyjskej"

Deswaloryzacja funta szterlinga, ogłoszona przez rząd premiera Wilsona, nie wprowadziła większego zamieszania wśród państw należących do tej wspólnoty. Tak np. Kanada, Rodezja, Libia, Australia, Malazja, Zambia i Tanzania zachowają dawną wartość funta szterlinga w porównaniu z dolarem. Warto przypomnieć tu, że do "Wspólnoty brytyjskiej" należą następujące państwa: Australia, Nowa Zelandia, Kanada, Indie, Pakistan, Ceilon, Gana, Malazja, Cypr, Nigeria, Tanzania, Jamaica, Gambia, Trinidad, Tobago, Uganda, Kenia, Malawia, Guljana, Rodezja, Malta, Bahamy, Bermudy, Honduras, Gibraltar i kilka innych dawnych kolonii brytyjskich. W tych państwach królowa angielska uważana jest za głowę parlamentu i ma w tych krajach swego reprezentanta.

32-rocznica zamachu komunistów

Cała Brazylia obchodziła dnia 27 listopada 32-gą rocznicę niepodanego zamachu stanu wywołanego przez komunistów w 1935 roku. Usiłowali oni zawładnąć władzą w kraju, wzniecając bunt wśród garnizonów wojskowych w Stanach: Pernambuco, Paraíba i Rio de Janeiro. W Recife buntownicy ci, wysługujący się mocarstwowi zachodniemu (czytaj Związek Sowiecki) i kierowani przez nadesłanego stamtąd agenta Harry Berger (nazwisko fałszywe) — zajęli na kilka godzin szereg gmachów rządowych. Wkrótce jednak oddziały wojskowe opanowały sytuację. W Rio de Janeiro natomiast komuniści zdołali zbuntować 2 regimenty. Tu doszło do krwawego starcia, w którym zginęło kilkunastu oficerów. Większość z nich zamordowana podstępnie w czasie snu.

W związku z tą smutną kartą w historii Brazylii warto odnotować, że komunizm w żadnym państwie nie doszedł do władzy poprzez wolne i demokratyczne wybory — tylko przez siłę lub zdradę. Głosi o tym 64 strony świata ruch [illegible] narodów, gdy w rzeczywistości nakłada więzy na wolność i niepodległość, poszanowanie dla osoby ludzkiej, opinii osobistej, wyznania religijnego, własności prywatnej itd.

Nowy pomnik w Brasilii

Katolicy kraju inaugurowali nowy pomnik przedstawiający pionierów brazylijskich, ilustraszonych zdobywców dziewiczych puszcz i niedostępnych ostępów. Pomnik jest darem Francji dla Brazylijczyków zeskzałtowych we Francji Ma on 15 m wysokości i waży 10 ton. Rzeźbił go francuski artysta Ange Falchi.

W obronie skazanych

Deputowani federalni Jurandir Paixão i Orlando Jurca zbierają podpisy wśród członków parlamentu, by uzyskać amnestię dla Kubitschka i Quadrosa, skazanych jak wiadomo na pozbawienie praw obywatelskich na 10 lat. W obronie Kubitschka podpisało się 71 deputowanych, podczas gdy o amnestię dla Quadrosa zebrano 55 podpisów. Należy wątpić, czy akcja ta odniesie pożądany skutek.

Plan FAB'U

Minister Lotnictwa brygadier Marcio de Souza Mello potwierdził wiadomość, że lotnictwo brazylijskie ma zamiar zakupić 15 francuskich odrzutowców myśliwskich — "Mirage V" oraz 15 amerykańskich bombowców odrzutowych "F-5", by odnowić swój sprzęt lotniczy. Okazuje się bowiem, że wobec zasady poszanowania suwerenności, każde państwo musi dbać o swą obronę.

Cypr w niebezpieczeństwie

Według wiadomości nadesłanych z wyspy Cypru, zanosi się na nową wojnę między Grecją a Turcją, w wyniku krwawych zajść jakie miały tam miejsce między Grekami a Turkami. Grecja i Turcja zmobilizowały już swą armię i lada chwila może dojść do najazdu Turków na Cypr w obronie swych rodaków. ONZ, USA, Anglia i rządy innych państw wysłały do Grecji i Turcji telegramy, apelując o spokój i o upamiętanie.

Zmarł Guimarães Rosa

W Rio de Janeiro zmarł w tych dniach pisarz i dyplomata João Guimarães Rosa, członek Brazylijskiej Akademii Literatury. Zmarły liczył 59 lat życia. Wprowadził od do powieści brazylijskiej tematy fikcyjne oraz styl dareí epoki, którą opisywał. Jego najbardziej cenionymi powieściami są: "Wielki bór - ścieżki", "Sagarana", "Zespół baletowy", oraz "Pierwsze opowiadania". Powieści Guimarães Rosa cieszą się wielką poczytnością we Francji.

Dzień dziękczynienia

Prezydent państwa wziął udział wraz z korpusem dyplomatycznym w dziękczynnym "Te Deum" odprawionym w jednym z kościołów stolicy z okazji daty narodowego "Dnia Dziękczynienia", ustanowionego dzięki inicjatywie wielkiego polityka i dyplomaty — Joaquim Nabuco. Obchód ten przyjęły później wszystkie prawie państwa. P Prezydent w mowie do narodu podkreślił konieczność uproszenia u Boga pokoju i wolności dla wszystkich państw jak również zachowania prawa, ładu, wolności, sprawiedliwości społecznej i większego dobrobytu na całym świecie.

Każdego lata tłumy wycieczek z kraju i z zagranicy odwiedzają odbudowaną Warszawę, szczególnie jej stare i zabytkowe dzielnice.

MIGAWKI ZE ŚWIATA

● **Ludność USA na 4 miejscu.** — Od 21 listopada począwszy, liczba mieszkańców Stanów Zjednoczonych wynosi 200 milionów, zajmując 4 miejsce na świecie, po Chinach, Indiach i ZSRR.

● **Anglia i Arabowie nawiązują stosunki.** — W pierwszej połowie grudnia br. W. Brytania nawiąże z powrotem stosunki dyplomatyczne ze Zjednoczoną Republiką Arabską, zerwane w 1955 r., na znak protestu za nieusunięcie premiera Rodezji — Iana Smith.

● **Dolar nie ulegnie zmianie.** — Rząd USA postanowił utrzymać obecną wartość dolara, zwiększając podatki o 10 procent, oraz ograniczając wydatki publiczne o 7 miliardów dolarów.

● **Artyści Saigonu protestują.** — Zapowiedziana przez rząd Południ. Wietnamu polityka oszczędnościowa ograniczyć ma do minimum istnienie barów i kabaretów w Saigonie. 26 tysięcy (śpiewaków, muzyków i tancerek) zaprotestowało mocno przeciw temu.

● **Na tropie zbrodniarza wojennego.** — Policja Niemiec Federalnych wysyła do Panamy 2 specjalistów, którzy mają zidentyfikować Heinricha Muellera, byłego szefa Gestapo, przebywającego na terenie Panamy.

● **Pocisk rakietowy ZSRR.** — Marszałek sowiecki Krylow, podczas swej mowy z okazji 20-tej rocznicy walk pod Stalingradem, oświadczył, że nowy pocisk rakietowy Sowietów w swym locie orbitalnym nie może być zniszczony przez obronę nieprzyjacielską.

● **Linia lotnicza N. Jork - Moskwa.** — W Waszyngtonie bawili technicy sowieccy, by omówić z władzami USA szczegóły z otwarciem linii lotniczej Moskwa — Nowy Jork.

● **Strajk w Chile.** — 900 tysięcy urzędników i robotników podniosło strajk przeciw polityce finansowej prezydenta Frei. Wojsko zastąpiło cywilów.

● **Parlament poparł Wilsona.** — 335 głosami przeciw 258 parlament brytyjski poparł monetarną politykę premiera Wilsona, wbrew wrogiej kampanii prasy. Wilson zapowiedział redukcję wydatków na wojsko.

● **Amerykanie zdobyli wzgórze 875.** — Po 22 dniach krwawych walk, oddziały amerykańskie zdobyły strategiczne wzgórze "875", blisko miejscowości Rak To, odległej od Kambodży o 5 km. Amerykanie stracili 246 zabitych.

● **Konferencja 10-ciu "mocnych".** — USA, Kanada, Anglia, Szwecja, Japonia, NRF, Włochy, Belgia i Holandia odbyły konferencję na temat pożyczki dla Anglii w sumie 1,4 miliarda dolarów. Rezultat konferencji był pozytywny.

● **Komunizm zagraża Jawie.** — Dzienniki indonezyjskie podnoszą alarm o niepezpieczeństwie partyzantki komunistycznej na wyspie Jawie, (część półn.), gdzie dowiedziono już obecności kilkudziesięciu oficerów chińskich.

● **Filokomuniści w Argentynie.** — Z argentyńskich źródeł rządowych pochodzi informacja, że Argentyna liczy 750 tysięcy sympatyków komunizmu.

● **Francja popiera Chiny.** — Delegat francuski w ONZ — Arnand Berard żądał dopuszczenia Chin komunistycznych na członka tej organizacji, na miejsce Chin nacjonalistycznych.

● **Dywersja w Chinach.** — Z mowy marszałka Czang Kai-Czek — szefa nacjonalistycznego rządu chińskiego na Formozie wynika, że na terenie Chin komunistycznych działa partyzantka nacjonalistyczna.

Zapomniana rocznica

Słusznie i z dumą przypomina się rocznice urodzin naszych wielkich: jak 150-tą rocznicę urodzin Tadeusza Kościuszki, setne rocznice Józefa Piłsudskiego, Marii Curie Skłodowskiej. Każda z tych wielkich osób żyjąca w Panteonie naszych wielkich, ma swoje wiekopomne zasługi wobec narodu i świata.

Nie możemy pominąć osoby, która w życiu Kościoła w Polsce odegrała wielką rolę, mianowicie setną rocznicę urodzin Kardynała Adama Stefana Sapiechy.

Nazwano Go Księciem Niezłomnym: swą postawą, wobec wielkich tego świata, choć sam pochodził z księżęcej rodziny, umiał przeciwstawić się ich zakusom. Ukochał ubogich i pracował dla ich dobra. Ozdobiony godnością biskupią w przeddzień I wojny światowej, rozwinął działalność społeczną przez Komitet Arcybiskupi. W czasie plebiscytu walczył słowem, nawet wobec przedstawicieli Rzymu o prawdę polskości Śląska. W Polsce między wojnami, śmiało stanął w obronie świętości Katedry, w zatargu wawelskim.

W czasie okupacji hitlerowskiej bronił uciśnionych, a kata Franka, gdy ten Go odwiedził, poczęstował czarnym chlebem i "lurą", tym czym się żywił wtedy naród polski.

Po wojnie wyniesiony do godności kardynalskiej, bronił praw kościoła i cieszył się wielkim autorytetem u narodu do ostatniej chwili życia.

CZYTELNICY PISZĄ:

Dr Kazimierz Sienkiewicz — Rio de Janeiro, dnia 3 listopada 1967 roku.

Wskrzesiciel Rzeczypospolitej i Honoru Narodowego!

Naród podziwiał entuzjastycznie wykończony obraz, obsypując autora tytułami: Wiktor, Komendant, Brygadier, Naczelnik Państwa, Naczelny Dowódca, Marszałek, Dziadek.

A potem, w tragicznym zachwycie, na armacie i ramionach swych wiernych Legunów, wnosił, w majestacie sztandaru narodowego, do królewskiej siedziby Wawelskiej.

Zamarł naród cały! Załkały milionowe rzesze, tłumnie w bezruchu stojące w Warszawie, wzdłuż linii kolejowej i w Krakowie. W drodze na miejsce wiecznych laurów, towarzyszyli mu przedstawiciele państw świata, władze Rzeczypospolitej, towarzysze broni, wojsko, organizacje religijne, społeczne i zawodowe, dzieci, wieśniacy i nieszczanie.

I biły dzwony kościołów i cerkwi, piastowskiej ziemicy. I zanoszono modły w synagogach i meczetach.

Był to największy hołd pośmiertny oddany na przestrzeni XX wieku!

A chwała jego, czym raz to bardziej, z mroków historii, z żywiołową siłą wyłaniając jak kometa, powiększając stale swój jaśniejący warkocz. I wszyscy w niemym podziwie, nagle poznali, że się omylili! A to tak proste!

Boć ziemskie istoty, bez łupy i szkiełka powiększającego, gołym: nieuzbrojonym okiem, nie mogły rozeznać odległego światła i niebotycznego ogromu! Boć dyzerter, który nie zaznał, ani grozy trwogi, ani słodyczy zwycięstwa, prześladowany echem wzgardliwego jazgotu: tchórz! z zawiścią słuchał pochwalnych fanfar i patrzył na bohaterstwa krzyże! W bezsilnym gniewie, z oddali więc tylko, wygrażać się począł ręką i... językiem. Boć zwykli zjadacze chleba, nie wiedzieli ile wysiłku i trudu potrzeba poświęcić na wypieczenie go.

Bało go się krzyżackie plemię jadowitych gadów, dlatego ciągle wysyłało swych dyplomatów, nawet do Białowieży; w końcu, jak zwykle podstępnie, zawarło z Polską umowę o nieagresji, której zgodnie z charakterem — nie dotrzymało!

Drżał też bolszewicki rabuś, pomny swej niesławnej ucieczki, gdy to podwijał hajdawery, i co tchu, spod Warszawy czmychał pod Smoleńsk: przykładem swych nazistowskich przyjaciół, również zawarł pakt pokoju — i równie podle go zdradził!

Wielkość Dziadka wyrastała ponad wypisywała się głoskami: patriota, obrońca uciśnionych, rewolucionista, dziennikarz, żołnierz, dowódca wojskowy, pisarz, mówca, historyk, polityk, mąż stanu!

W Brazylii w 1935 roku, także chylono czoła przed Polskim Geniuszem. Senator Waldomiro Magalhães tak motywował wniosek kondolencyjny senatu do Narodu Polskiego:

"Panie prezydencie, dziś dzienniki przyniosły smutną wiadomość o zgonie Józefa Piłsudskiego, byłego prezydenta Polski, potężnej figury na arenie światowej, który szczególnie odznaczył się przy odbudowie swego kraju".

LUD
Alameda Cabral, 846
Caixa postal 155
Tel.: 4-1057
Curitiba — Paraná
Brasil

Proprietário: Congregação da Missão
Diretor: Pe. Domingos Wiśniewski
Redator: Pe. José Zając
GODZINY PRZYJĘĆ: Od poniedziałku do piątku: od 8 do 12 i od 14 do 18. W soboty, od 8 do 12.

PRENUMERATA "LUDU" NA ROK 1967
W Brazylii i krajach połdn. amerykańskich ... Cr$ 5.000
W Argentynie .... 500 pesos
W Ameryce Środkowej i Północnej ..... 3 dolary
W Europie, Azji, Afryce i Oceanii ..... 5 dolarów

Do poczty lotniczej dołacza się:
Na Brazylię ..... Cr$ 1.500
Do krajów Południowo-amerykańskich ..... 4 dolary
Do U.S.A. ..... 8 dolarów
Cena egzemplarza w Kuryty-bie ..... Cr$ 150
Cena egzemplarza w S. Paulo i Pôrto Alegre ..... Cr$ 200

"LUD" wysyłany pocztą lotniczą można nabyć:

São Paulo: w kiosku gazetowym obok poczty głównej — (Avenida São João)
W kiosku gazetowym na stacji kolejowej LUZ (Livraria da Estação da Luz, Sarubo Principal), przy wejściu do Parku.
Pôrto Alegre: w kiosku na placu Antao Parobé, Loja n.° 3.

Brasília: można czytać naszą gazetę w "Salão Nacional e Internacional da Imprensa, da COOPER PRESS, w Brasília Imperial Hotel"

PRZEDSTAWICIELE "LUDU" ZA GRANICĄ:

W U.S.A.: — Rev. W. Sofka, St. John Kanty Prep., ERIE, Pa.

W Argentynie: — Sñr. Juan Czajkowski, Avenida Mitre, 127, Posadas, Pcia. Misiones.
Stanisław Dziewa w Gobernador Rocca i Eduardo R. Krawczyk, Floricultura Oberá calle Corrobá 267, OBERÁ Misiones.

W Urugwaju: — Pan Franciszek Grzywnowicz, Calle Bayona, 3623, MONTEVIDEO.

Skąd się wzięli polscy jezuici w Rio Grande do Sul?

KS. AUGUSTYN LIPIŃSKI — 1809 - 1870

Urodził się w Cieszynie dnia 2 września 1809; tutaj rozpoczął gimnazjum, które ukończył na Węgrzech. Po czym wstąpił do zakonu OO. Jezuitów 1828; wyświęcony we Lwowie 1837. Pierwsze lata kapłaństwa poświęca pracy wśród dzieża w konwikcie tarnopolskim, gdzie zostaje rektorem, a później w Nowym Sączu. W latach burzliwych, rzezi galicyjskiej, wraz z X. Antoniewiczem 1848 pracuje nad uspokojeniem podjudzonego chłopstwa przeciw szlachcie.

W roku 1849 przeznaczony przez X. Mikołaja Baworowskiego, prowincjała galicyjskiego, przewodniczy 1-szej grupie misyjnej do Brazylii, którą kieruje przez 19 lat w Rio Grande do Sul, otaczając opieką religijną kolonie niemieckie wokół Pôrto Alegre, osiedlając się na na stałe w Dois Irmãos, będąc pierwszym zarazem proboszczem.

X. Lipiński odznaczał się wielką bystrością umysłu, niezmordowaną pracą i poświęceniem, wielką rozwagą i miłością, stanowczością i talentem w uspakajaniu wzburzonych dzieci Władysława Grzeszczuka, ale i w Polsce czy kolonistów protestanckich na misji. Wraz z X. Sedlakiem ewangelizuje zaniedbanych przez 25 lat Niemców ,wykorzeniając błędy, które zapuściły korzenie z braku kapłanów. Walczy do upadłego z pijaństwem, małżeństwami mieszanymi, rozpusta, niesie pomoc chorym i cierpiącym, gdyż znał się na sztuce leczenia.

Życie ich nie było łatwe; prymitywizm pierwszych osad niemieckich, ludność mieszana, mniejszość katolicka, bo zaledwie 46% w morzu protestanckim, opóźnienie w pracy duszpasterskiej 25 lat, gdy natomiast protestanci od zarania kolonizacji posiadali swoich pastorów, swoje szkolnictwo, skupiając wokół São Leopoldo i osoby Dr João Daniel Hildebrand, naczelnego dyrektora kolonizacji nad rzeką Rio dos Sinos. Brak dróg, komunikacji, środków materialnych, bezinteresowność w niesieniu posług duchownych, spory, skargi, intrygi, tetem otwarty misyjny nieuporządkowany, brak biskupa, który w dopiero w 1857 został zamianowany itp. były codziennym chlebem X. Lipińskiego i jego towarzyszy. Gwałtowna kampania oszczerstw, pomowy, anonimy, zasadzki na życie, plotki i wieści, że misjonarze gromadzą złoto i tuczą się potem i trudem pierwszych osadników, nie ułatwiły pracy misyjnej. Każde wyprostowane małżeństwo czy przejście na łono wościoła wzbudzało pożogę nienawiści wśród protestantów, które nieraz kończy się oskarżeniem i denuncją u prezydenta Stanu.

Kaząc Słowo Boże, niosąc posługę duchową, zakładając szkółki, wznosząc kaplice i kościoły, lecząc chorych i cierpiących, oto działalność X. Augustyna Lipińskiego przez 19 lat pobytu nad rzeką Rio dos Sinos i Encoste da Serra. Ślady mozołu apostolskiego pozostawili w Pôrto Alegre: Azylo dos Velhos, Przytułek dla Starców; S. Leopoldo, Dois Irmãos, São Jose do Hortêncio, Hamburgo Velho i Novo, S. Sebastião de Cahy, Monte Negro, Bom Jardim, Feliz, Campo Bom i dziesiątki innych miast i miasteczek wchłonęły trud i pot, Księży Misjonarzy Jezuitów z Krakowa.

W roku 1887 przenosi się do Pôrto Alegre i kieruje Azylo da Providência, a następnie opuszcza ostatecznie Brazylię, powołany do Rzymu jako Profesów, gdzie bawi zaledwie kilka miesięcy i powraca do Polski, ukochanego Krakowa, gdzie przy kościele św. Piotra i Pawła pełni obowiązki kapelana i spowiednika. W końcu mianowany superiorem w Nowym Sączu, kończy pracowite życie apostolski, bogobojną śmiercią w dniu 10 [illegible]

Ks. Jan Piłoń CM. (C. d. n.)

Msza gregoriańska

Dnia 9 listopada br. na plebanii w Tomás Coelho zmarła po kilku godzinnej chorobie w wieku 72 lat WERONIKA SARNOWSKA. Pochodziła z kolonii Cristina — Campo Largo, skąd — na zaproszenie śp. ks. Bol. Bayera przeniosła się na Tomás Coelho, sprawując na plebanii urząd Marty przez 32 lata.

W ostatnich latach, wskutek słabości i podeszłego wieku została zwolniona z tego obowiązku, ale nadal przebywała na plebanii gdzie pożnie życie zakończyła.

Jej zwłoki spoczęły na cmentarzu św. Michała w Tomás Coelho.

Msza gregoriańska za śp. Weroniki Sarnowskiej odprawi się w Kościele św. Wincentego w Kurytybie, rozpoczynając z dniem 1 grudnia. Niech odpoczywa w pokoju wiecznym.

Ks. Proboszcz z Tomás Coelho.

Poszukiwanie

Poszukuje Józefa Grzeszczuka i jego siostry Marii — ucieczki gdy to podwijał hajdawery, i co tchu, spod Warszawy czmychał pod Smoleńsk: przykładem swych nazistowskich przyjaciół, również zawarł pakt pokoju — i równie podle go zdradził!

Wielkość Dziadka wyrastała ponad wypisywała się głoskami: patriota, obrońca uciśnionych, rewolucionista, dziennikarz, żołnierz, dowódca wojskowy, pisarz, mówca, historyk, polityk, mąż stanu!

W Brazylii w 1935 roku, także chylono czoła przed Polskim Geniuszem. Senator Waldomiro Magalhães tak motywował wniosek kondolencyjny senatu do Narodu Polskiego:

"Panie prezydencie, dziś dzienniki przyniosły smutną wiadomość o zgonie Józefa Piłsudskiego, byłego prezydenta Polski, potężnej figury na arenie światowej, który szczególnie odznaczył się przy odbudowie swego kraju".

Śp. Józef Babiński

Pocieżkiej operacji, która się nie udała. zasnął w Panu dnia 10-go listonada w szpitalu kurytybskim śn. Józef Babiński Syn. Pochodził z Rio Grande do Sul. Około 30 lat wstecz osiedlił się w Campo Novo. Municypium Laranjeiras do Sul (Parana). Pozostawił w żałobie 4 synów i 5 córek. Śp. zmarły był wdowcem od 7 lat. Z 9-ga dzieci pożenili się lub wyszły za mąż: Benedykt, Emil, Maria, Regina, Izabela i Wanda. Samotnymi pozostali: Daniel, Ksawery i Weronika. Zmarły był przez długie lata wiernym czytelnikiem "Ludu", jak również agentem tego tygodnika. Cieszył się wielkim poważaniem dla zalet swego charakteru. Pogrzeb odbył się na tamtejszym cmentarzu przy udziale licznych krewnych, przyjaciół i znajomych. Wiel. Księdzu Proboszczowi Zygmuntowi Gdańcowi oraz wszystkim, którzy odprowadzili zwłoki zmarłego na miejsce spoczynku — przesyła serdeczne "Bóg zapłać".

Uroszystości w Tow. União Juventus

Dnia 2 grudnia br. odbędzie się w siedzibie Klubowej tego Towarzystwa, na Batel, uroczysta inauguracja nowego jego gmachu przeznaczonego na grę w kręgle, z najnowszymi urządzeniami. Poświęcenia gmachu dokona w charakterze Gubernatora Stanu Paulo Pimentel — Ks. Arcybiskup Kurytybski — D Manuel da Silveira D'Elbour. Po ceremonii tej, przewidziane jest na godz. 3 po południu, odbędą się inne imprezy sportowe. Inny urozmaicony program przewiduje Tow. União Juventus w grudniu i styczniu w związku z obchodem 70-tej rocznicy swego założenia.

Zespoł polonijny w Irati

Ostatni tegoroczny oficjalny występ Polskiej Grupy Folklorystycznej w Paranie odbył się w ub. niedzielę o godz. 17 w sali tamtejszego kina, własności p. Juliusza Wuttewaego. Choć publiczność nie bardzo dopisała, padała tremą nie, odstraszając rodaków z dalszych stron, wynoszą. Pomiędzy zaliczyć należy do najlepszych. Tym razem tanecznie przeszli samych siebie, wzbudzając podziw nie tylko w entuzjazmowanej publiczności, ale nawet wśród fotografów i muzykantów zespołu. Liczni Rodacy wierzyć nie chcieli, że to popisuje się zespół, który do sierpnia br. nie miał w ogóle ubrać. Wszystko poszło jak w zegarku, ku wielkiej radości ogółu. Występ powyższy zawdzięcza zespół Wiel. Ks. proboszczowi Feliksowi Stefanowiczowi, p. Juliuszowi Wuttewaego, skienu oraz Komisji kościelnej. Im też należy się wyrazy uznanie i wdzięczność polonijnego zespołu, co tak zabiegają z całego serca czynimy.

Irati

Akademia w Tow. "Tadeusza Kościuszki"

Uroczysta Akademia ku uczczeniu 150-lecia urodzin Tadeusza Kościuszki, wielkiego Naczelnika Narodu, odbędzie się w Towarzystwie "Tadeusza Kościuszki w Kurytybie dnia 3 grudnia br. o godz. 20-tej. Zarząd Towarzystwa zaprasza na tę uroczystość wszystkich członków, przyjaciół i Rodaków w ogólności.

Irati

Novidades para o ver[illegible]
EM
J. ALVES PINTO & CIA. LTDA.
RUA EMILIANO PERNETA, 26
ROUPAS RENNER EM TERGAL, LINHO E TERGAL LÃ
CONJUNTOS ESPORTE
CALÇAS — SAPATOS — SANDÁLIAS
TUDO EM 4 PAGAMENTOS SEM ACRÉSCIMO

PEWNIE TANI
PKO - WARSZAWA
SWOBODNY WYBÓR
Paczki albo Złotówki
OSZCZĘDNOŚCI ("SKUP")
ZLECENIA DO WYBORU
ZLECENIA SPECYFIKOWANE
Paczki PEKAO DO POLSKI
Najtaniej, najszybciej i najsprawniej otrzyma Rodzina i Przyjaciele w POLSCE
ROSJA
RUMUNIA
JUGOSŁAWIA
IKKA — BUDAPEST TUZEX — PRAGA
GENEX — Berlin
V/O VNESHPOSYLTORG — MOSKWA
Do Rosji od 1 października do 31 grudnia 10% rabatu
EMPRESA J. RAJIC Ltda., São Paulo
Praça da Sé, 4.º — Tel.: 36-8530 — Caixa Postal [illegible]

PROBLEMAS DO AGRICULTOR — MÃO DE OBRA CARA — ESTIAGENS — MÁS COLHEITAS.
ELIMINE ESTES PROBLEMAS E OBTENHA LUCROS CERTOS, MECANIZANDO SUA LAVOURA.

WISCONSIN
IMAG-Implementos e Maquinas Agricolas Ltda
MOTORES DIESEL A GASOLINA DA MELHOR PROCEDÊNCIA
AGUARDAMOS SUA VISITA
AV. SETE DE SETEMBRO — 2426 — ESQUINA COM RUA CONSELHEIRO LAURINDO — CURITIBA
MICRO TRATOR ISEKI — LINHA COMPLETA EM EQUIPAMENTOS PARA IRRIGAÇÃO
MATRIZ EM SÃO PAULO

Rzeczy Ciekawe i Prawdziwe:

Można mieć "ciche pokoje"

Swego czasu, jeszcze nie tak dawno marzeniem ludzi było, by mieć aklimatyzację w domu, czyli jak to my tu, po angielsku mówimy "air-conditioning". Bez względu na upały czy mrozy w mieszkaniu będziemy mieli tę samą temperaturę pokojową. Nie trzeba będzie grzać sobie rak na piecu, czy przy ogniu. Co więcej, aklimatyzacja przewietrzy nam mieszkania, że odpadnie obawa oddychania powietrzem o małej ilości tlenu. Tego rodzaju marzenia należą już do przeszłości. Dziś każde mieszkanie może mieć swoją aklimatyzację.

Z kolei powstał problem urządzenia "spokojnego" mieszkania, czy też jakiegoś w nim pokoju, zwłaszcza wyciszonego. Byłoby ono tak zbudowane, że nie dopuszczałoby hałasów z zewnątrz do środka. Mieszkać można byłoby nawet przy bardzo ruchliwej "głośnej" ulicy, a mimo tego w pokoju byłaby zupełna cisza, zakłócona tylko wtedy, gdy ktoś robi hałas wewnątrz domu.

Badania przeprowadzone w 10 000 domach w 17 miastach amerykańskich ujawniły, że idea "cichego domu" przypada do gustu mieszkańcom. Około dwie trzecie opowiedziały się za wprowadzeniem go. Jak się okazuje koszt urządzenia nie jest zbyt wysoki. W chwili obecnej idzie tylko o to, aby ten dział przemysłu należycie rozwinąć i rozreklamować.

Kuźnia [illegible] wieku

[illegible] zrzeszonych swej dlor[illegible] (Argentyna) [illegible] koło Walcza to, iż dec[illegible] się stara kuźnia po[illegible] wyraźne [illegible] napędem wodnym. Motywy [illegible] to, że pochodzi ona z Oskarżycielstwa [illegible] XV w. i jest jednym z najstarszych tego typu zabytków na terenie Polski. Do tej pory pozostały w Wiesiółce szczątki dwóch kół napędowych, jeden młot i ruiny pieca. Zabytki te pochodzą z końca XVIII w., a mury budynku sięgają późnego średniowiecza.

Przeszło pół miliona dolarów za znaczek

Najdroższy znaczek pocztowy na świecie 1-centowa brytyjska Gulana z 1856 roku zostanie wkrótce sprzedana z licytacji w Londynie. Rzeczoznawcy przypuszczają, że osiągnie ona kwotę 560 tys. dolarów. Właściciel tego znaczka Amerykanin, którego nazwisko utrzymywane jest w tajemnicy, nabył go w 1940 roku za 42 tys. dolarów.

Znajdą odpowiedź na wszystko

Biblioteka jednego z amerykańskich towarzystw ubezpieczeniowych zawiera archiwum z opisami wszystkich katastrof morskich w historii. Ktoś wpadł na pomysł i zapytał kierownika biblioteki czy może otrzymać fiszkę z informacjami o Arce Noego. Odpowiedź: "Arka Noego. Zbudowana 2.448 lat p.n.e., drzewo iglaste, wnętrze pokryte smołą. Długość: 300 łokci, szerokość: 50 łokci. Potrójny pokład. Przewoźnik bydła. Właściciel: Noe i jego synowie. Ostatnie notowane położenie: osiadła na szczycie góry Ararat".

Tam, gdzie się ludzie nie boją węży

Na całym świecie ludzie boją się węży. Ale jest jedno miejsce — "królestwo węży" — gdzie ludzie przychodzą bez lęku. Miejscem tym jest światynia Penang, znajdująca się na Malajach. Żyją w niej tysiące węży, a wśród nich jadowite kobry i żmije. Podczas dnią węże śpią omotane lub zwinięte na podłodze. Ich sen spowodowany jest wonią kadzideł, które palą się w czasie odprawiania nabożeństw. Dotychczas nie zdarzył się wypadek, aby wąż ukąsił kogoś ze zwiedzających.

Naistarszy człowiek

163-letniego mieszkańca Azerbejdżanu Szikari Muslimowa wciąż odwiedzają goście, turyści i dziennikarze. Korespondent "Niedieli" zapisał słowa krzepkiego staruszka:

"Odżywiam się głównie mlekiem i jarzynami. Nie paliłem nigdy papierosów. Radzę wam prowadzić umiarkowany tryb życia. Szklanka aromatycznej herbaty azerbejdżańskiej zastępuje wino i inne napoje. Mam prawie dwustu wnuków, prawnuków i praprawnuków. Oni pomagają mi odpowiadać na listy. Sam nie dałbym rady. Serce mam zdrowe niczym młody człowiek".

Ślimaki na sprzedaż

W ubiegłym roku sprzedano we Francji 36.8 tony ślimaków, sprowadzonych z Czechosłowacji. W bieżącym roku, ponieważ wiosna była bardzo deszczowa, to zapewne cyfra ta jeszcze się powiększy. Za kilogram ślimaków Czechosłowacja otrzymuje dwa kilogramy pomarańcz, lub cytryn.

Bociania wioska

Wioska Polkility, na jeziorach mazurskich, znana jest jako wioska bocianią. Ponad 100 bocianów upodobało sobie dachy obór i chat, na których zbudowały sobie gniazda i "osiadły na stałe".

Rywalizacja w świecie kosmetyki

W ciągu ostatnich dwu lat zmarły kolejno - osiąganwszy tzw. piękny wiek - dwie panie, które przez całe dziesięciolecia były niekoronowanymi, lecz potężnymi królowymi światowej kosmetyki. Jedna z nich była nasza rodaczka, Helena Rubinstein, druga — Elisabeth Arden: "królowe" były zresztą rywalkami, zazdrosnymi zarówno o swą pozycję w świecie wielkich interesów, jak i o życie prywatne. Gdy Elisabeth Arden wyszła za księcia, Helena Rubinstein natychmiast znalazła równie utytułowanego małżonka. Gruzina z pochodzenia, ks. Tczkonia... W ostatnim okresie życia Elizabeth Arden triumfowała nad Rubinstein w jednej tylko dziedzinie: mimo ukończonych 81 lat zachowała doskonałą, smukłą figurę podczas gdy jej rywalka była otyła i niezgrabna. Obie starsze panie odeszły w zaświaty, lecz firmy ich prosperują nadal znakomicie, i wciąż jeszcze pomiędzy klientkami na całym świecie trwa spór, jakie szminki, pudry czy tusze są lepsze: Rubinstein czy Arden?

Było ich ośmioro...

Niezwykła była to rodzina, niezwykle też tragiczny czekał ich los.

Młodego Żyda, inżyniera Löba, zafascynował katolicyzm. W roku 1903 przyjmuje więc chrzest św. Jest w tym czasie zakochany w studentce konserwatorium amsterdamskiego, Jenny van Gelder; pragnie by została jego żoną, chce jednak również, by jak on przyjęła wiarę katolicką. Wkrótce, gdy biorą ślub, oboje są już chrześcijaninami.

Młody inżynier rozpoczyna praktykę zawodową w holenderskiej kolonii na Sumatrze. Tam też w okresie między 1905 a 1918 rokiem przychodzi na świat ich ośmioro dzieci — cztery dziewczynki i czterech chłopców.

Choć nie jest to łatwe w tamtejszych warunkach, dzieci wychowywane są po katolicku, w duchu wielkiej pobożności cecnującej ten dom. Nic więc dziwnego, że w atmosferze tak głęboko przezywanego katolicyzmu w rodzinie tej zaczęły rozkwitać powołania.

Pod koniec I wojny światowej Löbowie powracają do Holandii. Ojciec zwykł był rokrocznie z całą rodziną, odbywać rekolekcje w opactwie Trapistów w Koningshoeven i tu właśnie przyjętych zostało kolejno trzech jego synów.

Wkrótce zmarł stary Löb, na krótko przed dniem, w którym jego najstarszy syn, już jako ojciec Ignacy, odprawił swą pierwszą Mszę św. Gdy drugi z kolei syn, ojciec Nivardo, otrzymał święcenia kapłańskie, zmarła matka tych ośmiorga nieżyjących dzieci. Nieżyjących dlatego, że nie często się zdarza, aby sześciorga spośród ośmiorga rodzeństwa przywdziało szaty zakonne, zdarzyło się to właśnie w rodzinie Löbów.

W ślad za braćmi, również trzy siostry: najstarsza Lina, a później bliźniaczki — Door i Wies, wstąpiły do Trapistek w Koningsoord, przybierając imiona Jadwigi, Teresy i Weroniki.

Wybuchła II wojna światowa i napaść hitlerowska na Holandię a z nią obłędne, rasistowskie "ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej", co w języku oprawców znaczyło wymordowanie kilku milionów europejskich żydów.

Nie uniknęli tego strasznego losu i katoliccy zakonnicy i zakonnice żydowskiego pochodzenia.

Rankiem 2 sierpnia 1942 roku, gdy do opactwa w Koningshoeven przybyło gestapo, nie było już czasu na ratunek. Ojcowie Ignacy i Nivardo zdążyli jednak odprawić jeszcze swą ostatnią Mszę św. w życiu. Służył im brat zakonny Lino, ich rodzony brat. Krótko potem wtłoczono ich na ciężarówkę.

W tym samym dniu, w Koningsoord, zawiadomiono zakonnice, że na teren klasztoru wtargnęli hitlerowcy. Przedstawili listę osób przeznaczonych do deportacji. Znalazły się na niej dwie spośród trzech sióstr Löb — Jadwiga i Teresa. O Weronice dziwnym trafem zapomniano.

Skazane zakonnice przyjęły z rąk kapelana Komunię św. po czym poszły pożegnać się z matką przełożoną. Tam zastali je SS-mani. Jeden z nich powiedział wówczas:

— Wydaje się, jakbyście szły na bal, tak jesteście pogodne i uśmiechnięte.

— Cóż, pan jedynie może nam pomóc w jak najszybszym pójściu do nieba — usłyszał odpowiedź.

Dalsze losy rodzeństwa, to jest tylko tragiczna ich śmierć. Najpierw zginęli w komorze gazowej. Oświęcimia obie siostry, Jadwiga i Teresa oraz brat Lino. Wkrótce potem los ich podzielili ojcowie Ignacy i Nivardo.

Nie na tym jednak koniec tego strasznego łańcucha śmierci.

Siostra Weronika, mimo tego, iż uniknęła wywiezienia, zmarła wkrótce z żalu i zmartwienia; zginął również w Buchenwaldzie, na krótko przed wyzwoleniem obozu, Jan, najmłodszy z braci, który nie był zakonnikiem. Miał 21 lat.

Ocalało tylko jedno dziecisko inżyniera Löba — najmłodsza z całego rodzeństwa, Paulina. Niemcy nie zdołali jej wytropić.

Lekarstwo przeciw pijaństwu

Nałóg pijaństwa poniża człowieka i niszczy jego zdrowie, doprowadzając go do najbardziej upokarzającej sytuacji, m. in. do występku i do grzechu.

"Instituto Quimico Campinas S. A." wypuścił na rynek farmaceutyczny produkt "NECROETIL", lekarstwo w proszku, przeznaczone na leczenie nałogu pijaństwa.

Lek ten posiada wielki zasięg społeczny, sprowadza bowiem człowieka na nowo na łono rodziny, religii i społeczności ludzkiej. "NECROETIL" można dawać bezpiecznie do zażycia nałogowym pijakom, ponieważ nie posiada ani smaku ani zapachu.

"NECROETIL" można nabyć we wszystkich aptekach i drogeriach.

"NECROETIL" jest produkowany przez "Instituto Quimico Campinas S. A." i znajduje się na składzie przy Praça Porto Alegre, 405, Fone: 4-9578, Caixa Postal, 695, — CURITIBA — PARANÁ.

KĄCIK LEKARSKI:

Nowe odkrycie w medycynie Zaniedbany gruczoł

Co najmniej od 2 tysięcy lat lekarze usiłowali dociec, jakie funkcje pełni w organizmie ten niewielki różowoszary gruczoł, który u człowieka i kręgowców lądowych mieści się tuż u przedniej nasady szyi, po wewnętrznej stronie mostka. Medycyna nowoczesna bagatelizowała jego znaczenie traktując go na równi z wyrostkiem robaczkowym i uważając za jakiś organ szczątkowy bez praktycznego znaczenia, nadający się tylko — w razie jego choroby — do usunięcia. Dopiero dwa przypadkowe spostrzeżenia — i to młodzieży przed kilkunastu lat — rzuciły promień ostrego światła na grasicę (thymus).

Pierwszy z tych zaobserwowanych wypadków zdarzył się w 1953 roku w klinice uniwersyteckiej w Minnesota. Walczące o życie swego pacjenta, lekarze wyczerpali już wszystkie możliwości, jakimi rozporządza współczesna medycyna. Chory, który aż do 56 roku życia cieszył się jak najlepszym zdrowiem, stracił nagle odporność na wszelkiego rodzaju infekcje. W ciągu niespełna dwóch lat zapadł aż 17 razy na ciężkie, wirusowe zapalenie płuc, nie licząc innych poważnych zakażeń organizmu. Przeprowadzone analizy wykazały, że krew chorego jest całkowicie pozbawiona gammaglobuliny, substancji białkowej, znajdującej się normalnie w osoczu, która zawiera tzw. przeciwciała, zwalczające ataki drobnoustrojów na organizm. Ze zdjęcia rentgenowskiego klatki piersiowej wynikało, że grasicą pacjenta zawładnął nowotwór, który zniszczył całkowicie tkankę gruczołu. Lekarze odpadli, że pomiędzy podatnością pacjenta na choroby a uszkodzeniem grasicy istnieje jakiś ścisły związek. Nie mając jednak w klinice żadnego innego obiektu doświadczalnego, poza tym jedynym chorym, po 4 latach zaniechali swych badań.

W tym samym okresie pewien młody naukowiec przeprowadzał u kurcząt badania nad gruczołem, podobnym do grasicy, aby określić jego wpływ na wzrost tych ptaków. Kolega młodego naukowca wypożyczył sobie z przylaboratoryjnej fermy doświadczalnej kilka kurcząt, aby zademonstrować studentom, jak u drobiu działają przeciwciała. Pokaz zakończył się jednak fiaskiem: kurczęta wykazały brak wszelkiej odporności na infekcje. Jak się potem okazało, wszystkim tym ptakom wycięty został uprzednio gruczoł, spełniający rolę grasicy.

Obaj uczeni porzucili śledzenie rozwoju kurcząt i oddali się całkowicie eksperymentom, połączonym z usuwaniem gruczołów. W wyniku wielu doświadczeń doszli do niezbitego przeświadczenia, że czynność grasicy polega na wytwarzaniu ciał odpornościowych w organizmie. Przy okazji okazało się, że im później dokonuje się usunięcia grasicy, tym bardziej zwiększają się szanse zodpornienia organizmu na zakażenie. Np. dziewięciotygodniowe kurczęta, mimo usunięcia im gruczołu, wykazywały w dalszym ciągu nie osłabioną odporność. Gruczoł ten spełnił już po prostu swoją rolę instruktora, który "nauczył" organizm, jak wytwarzać przeciwciała.

ndústrias de Móveis GUELMANN do Paraná s. a.
TRADIÇÃO
CONFORTO
QUALIDADE
Rua 24 de maio, 44 Caixa Postal, 19 — Fone: 4-2660

700 alkrów dobrej ziemi
do parcelacji w Mun. Arapoti — PR oczekuje na naszych Rodaków. Cena za alkier NCr$ 400,00, połowę gotówką, resztę na raty. Odległość od Arapoti 22 km. Opieka duszpasterska zapewniona. Zgłoszenia kierować na: Paróquia de São João Batista — Arapoti — Paraná.

EUGÊNIO STALINSKI
TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY
Załatwia również sprawy naturalizacji, paszportowe, wizowe itp.
NOWY ADRES:
São Paulo — Rua São Bento, 279, 4º — Tel.: 35-4475

AVENTAIS E GUARDA-PÓS
Aventais profissionais, para médicos, dentistas, professôres, escolares. Fornecemos para indústrias, armazens, escritórios e lojas. Preços especiais para atacado. Atendemos pelo Reembolso Postal para qualquer localidade do Brasil.
Camisaria Pinheiro
Rua Barão do Rio Branco, N.° 3 — Fone: 4-7565 — MATRIZ
FILIAL
Rua Marechal Deodoro, N.° 471 — CURITIBA — PARANÁ

Farmacia e Drogaria Stellfeld
Matriz: Praça Tiradentes, 536
Filiais: Rua Riachuelo, 138 e FARMASTEL, Travessa Oliveira belo, 71
Są to apteki prowadzone przez Profesorów Fakultetu Farmaceutycznego, które sprzedają najtaniej w Kurytybie i są godne zaufania.

WYSYŁAJCIE ŻYCZENIA ŚWIĄTECZNE
DO KREWNYCH W POLSCE
w postaci
PACZEK PEKAO
PRAKTYCZNE
POŻĄDANE
POPULARNE
UPOWAŻNIENI PRZEDSTAWICIELE
oraz
PEKAO TRADING CORPORATION
25 BROAD STREET NEW YORK, N. Y. 10004

ŻYCIE RELIGIJNE:

PIERWSZA NIEDZIELA ADWENTU

Ewangelia św. zapisana u św. Łukasza w rozdziale 21

Onego czasu: rzekł Jezus uczniom swoim: Będą znaki na słońcu i księżycu i gwiazdach, a na ziemi ucisk narodów od grozy szumu morza i nawałności. I ludzie będą schnąć od strachu i oczekiwania tych rzeczy, przychodzących na cały świat; albowiem moce niebieskie poruszone będą. A wtedy ujrzą Syna Człowieczego, przychodzącego w obłoku z moą wielką i z majestatem. A gdy to dziać się pocznie, spojrzyjcie, a podnieście głowy wasze; bo zbliża się odkupienie wasze. I powiedział im podobieństwo: spojrzyjcie na figę i na wszystkie drzewa. Gdy już z siebie owoc wypuszczają, wiecie, że lato już blisko. Tak i wy, "gdy ujrzycie, że się to dzieje, wiedźcie, że blisko jest królestwo Boże". Zaprawdę mówię wam, że nie przeminie ten naród, aż się wszystko spełni. Niebo i ziemia przeminą, ale słowa moje nie przeminą.

Na końcu Roku Kościelnego czyta nam Kościół św. Ewangelię św. o końcu świata i Sądzie Ostatecznym i powtarza ją na początku. Przez to pragnie nas pouczyć o marności tego świata i przejąć nas bojaźnią Bożą. Następnie, żeby sąd wypadł dla nas pomyślnie, zachęca nas przez usta św. Jana Chrzciciela do czynienia pokuty. "Czyńcie tedy godne owoce pokuty". Dawniej Adwent był przeznaczony jak Wielki Post do poszczenia, do lepszego spełniania obowiązków religijnych i do korzystania ze Sakramentów św. Adwent przecież oznacza przyjście Chrystusa. Jak ma nas przerażać ostatnie przyjście Chrystusa, tak znów pierwsze przyjście ma nas napełnić otuchą, bo Syn Boży staje się naszym bratem i przychodzi na świat, aby nas wybawić z niewoli szatana. Ponosi śmierć na krzyżu, aby nas obdarzyć życiem łaski i życiem wiecznym. A przez całe nasze życie okazuje nam wiele miłosierdzia, darując, choć by nie wiem, jak wielkie i liczne były nasze grzechy, jeśli okażemy skruchę i żal na nasze winy. I jeszcze chce nas wzmacniać Swoim Ciałem i Krwią Przenajświętszą przez drugie swoje przyjście w Komunii św. Kto ocenia te dwa przedziwne przyjścia, korzystają z łask, jakie nam wysłużył Chrystus przez swe Wcielenie i Odkupienie, zaprasza Chrystusa, do swego serca nie tylko raz na rok, ceni sobie bardzo Mszę św. czuwa i modli się wtenczas może mieć błogą nadzieję, że ostatnie przyjście nie będzie straszne, bo nie spadnie na niego wyrok kary, ale nagrody.

KS. Z. P.

Wydano Wielki Słownik Polsko-Rosyjski"

(FEI) — Z końcem października br. — jak doniosła prasa warszawska — ukazał się na półkach księgarskich "Wielki Słownik Polsko-Rosyjski", który zawiera około 75.000 haseł i jest najobszerniejszym z dotychczas wydanych słowników polsko-rosyjskich. Prace nad nim trwały od 1959 do 1966 roku.

Obecnie przygotowany jest do druku również "Wielki Słownik Rosyjsko-Polski". Ukaże się w 1969 roku. Ponadto opracowane są podręczne słowniki polsko-rosyjskie i rosyjsko-polskie oraz frazeologiczny słownik polsko-rsyjski.

Wielka maszyna do produkcji papieru

Jedne z największych maszyn budowanyeh w Polsce powstają obecnie w Cieplicach. W oparciu o angielską licencję cieplicka fabryka maszyn papierniczych rozpoczęła budowę serii gigantycznych maszyn do produkcji papieru.

20-lecie zespołu "Harnama"

W listopadzie obchodził 20-lecie jeden z najstarszych w kraju amatorskich zespołów tanecznych — zwany w kraju i za granicą reprezentacyjny zespół tańców ludowych Związku Zawodowego Włókniarzy przy Zjednoczeniu Przemysłu Bawełnianego. Zespół występował w wielu krajach europejskich, a także w Wietnamie, Chinach i Mongolii.

Centro Técnico de Amortecedores
De HEINZ LEICHSENRING
ESPECIALIZADA EM: Recondicionamento e carga de amortecedores para qualquer tipo de carro, inclusive adaptações — Suspensão dianteira — Solda elétrica — Serviço de tôrno.
PERFEIÇAO — GARANTIA
Curitiba — Rua João Negrão, 2235 — Paraná

FARTUSZKI - PŁÓTNA - "MAŁHAS" - POŃCZOCHY - RĘCZNIKI - KOSZULE — Najniższe ceny w mieście.
Przed zakupem prosimy zbadać ceny w
Casa Hoffmann
Skład i Fabryka: R. Claudino dos Santos, 52 (Dawniej Praça da Ordem) — Fone: 4-1698 — CURITIBA

AUTO LONDRINA
DE
GETULIO THADEU OSTROWSKI
MECANICA DE AUTOMÓVEIS
LATARIA — PINTURA — ELETRICIDADE
PLANTÃO AOS DOMINGOS E FERIADOS
CURITIBA — Rua João Negrão N.º 1820 — PARANÁ

W KILKU ZDANIACH:

Duszpasterz odpowiada:

Co oznacza słowo "imprimatur", znajdujące się na wszystkich książkach duchownych? — N. N.

IMPRIMATUR, wyrażenie łacińskie znaczące dosłownie niech się drukuje. Spotyka się je na książkach treści religijnej, jako skrótową formułę zezwolenia władzy duchownej na drukowanie danej książki. Formuła Imprimatur oznacza nadto, że książka z tym nadrukiem nie zawiera błędów przeciwnych wierze.

Lekarstwo na kryzys wiary

Synod Biskupów w Rzymie doszedł do konkluzji, że by podać lekarstwo na kryzys wiary czasów obecnych, należy ożywiać ufność w asystencję Ducha św., przedstawiać prawdy wiary w sposób zrozumiały dla dzisiejszych ludzi oraz szerzyć i propagować studia teologiczne wśród świeckich. Wszelka bowiem prawda może i powinna posiadać solidny fundament naukowy .

Redemptoryści obierają przełożonego

Ojcowie Redemtoryści na konwencie generalnym obrali najwyższego przełożonego Zakonu w osobie ks. Tarcyzjusza do Amaral, lat 47, urodzonego w Tabatinga, Stan São Paulo — Brazylia. Zakon Redemptorystów, założony w 1732 r przez św. Alfonsa de Liguori, liczy dzisiaj 8 tys. członków rozsianych po 32 krajach.

Wieści ze Lwowa

Katedra jest otwarta. Odprawiane są w niej nabożeństwa rzymsko i grecko-katolickie, bo katedra św Jura jest obecnie prawosławna. Na Łyczakowie jest otwarty raz w tygodniu kościół św. Antoniego. Wszystkie inne kościoły zamieniono na magazyny. Autor listu podaje, że kościół św. Anny zamieniony jest na ustęp publiczny...

Spotkania Misjonarzy

W czasie trwania w kościele św. Krzyża w Warszawie "Tygodnia misyjnego" podczas mszy św. wygłaszał kazanie ks. T. Wróbel polski misjonarz z Brazylii. Po nabożeństwie różańcowym ks. Wróbel wyświetlał przeźrocza przedstawiające pracę duszpasterską polskich misjonarzy w Brazylii.

Gościnni protestanci

Około 400 katolików — [illegible]dyjskich, pochodzenia francuskiego w Montrealu, [illegible]arnie słucha Mszy św. odprawianej w miejscowym kościele protestanckim. Katolicy ci zbierają fundusze na budowę własnego kościoła, a tymczasem korzystają z gościnności protestantów.

Najwyższy ideał kardynała

Kanadyjski kardynał z Montreal — Paul Emile Léger, liczący 63 lat, pragnie opuścić swą diecezję, by poświęcić się pracy nad trędowatymi w Afryce. Powołanie do tej pracy poczuł kardynał, gdy podczas swej podróży po Afryce napotkał jedną kolonię trędowatych, odznaczających się nadzwyczajną wprost pobożnością i poświęceniem.

Nowy katechizm w jęz. angielski

W Anglii ukazał się n[illegible] katechizm dla dorosłych [illegible] języku angielskim, [illegible]dający dotąd [illegible] władzy kościelnej [illegible]tur). Biskup z Birmingham Robert Joyce twierdzi, [illegible] choć katechizm nie [illegible] zatwierdzenia Stolicy [illegible] ma w nim nic, co [illegible] łoby wiarę czy moralność.

Zatwierdzona encyklopedia

Brazylijskie ministerstwo oświaty zatwierdziło Małą Encyklopedię o moralności i wychowaniu obywatelskim, opracowaną przez ks. Fernando Bastos D'Avila. Co więcej, encyklopedia ta znajdzie uznanie w opinii komisji ministerialnej.

Życzenia dla Papieża

Z okazji konwalescencji po operacyjnej Papieża [illegible] stkich stron świata [illegible]ły na ręce Papieża [illegible] rzybkiego powrotu [illegible] wia od licznych [illegible] państw. Fakt ten [illegible] jak wielkim autorytetem [illegible]szy się Ojciec św. [illegible] świata.

Anglikanie dla biednych

Synod diecezji anglikańskiej w Australii zadecydował [illegible] wziął decyzję przeznaczenia 1 procentu dochodów [illegible] na walkę z ubóstwem na świecie. Przypomnijmy [illegible] św. w swej ostatniej Encyklice, poświęconej rozwojowi [illegible]dów, wezwał kraje zamożne do przyjścia z pomocą [illegible] zwłaszcza drogą ograniczenia zbrojeń i przeznaczenia [illegible] czędzonych w ten sposób kapitałów na fundusz [illegible] krajów Trzeciego Świata.

Św. Jan Kanty w Kaplicy Tysiąclecia

Z inicjatywy Ojców Redemptorystów w Tuchowie [illegible] Tarnowa w słynnym sanktuarium Matki Bosk[illegible] skiej odrestaurowano jedną z kaplic i nadano jej [illegible] plicy Tysiąclecia. We wnękach umieszczono rzeźby [illegible] polskich: Jana Kantego, Wojciecha, Świerada, [illegible] Szczepanowskiego, Bł. Kingi i kandydata do beatyfikacji Maksymiliana Kolbe.

Rzeźby zaprojektował i wykonał artysta [illegible] gusław Langman z Krakowa. Kaplica została [illegible] dnia 5 czerwca 1966 roku. W uroczystości wzięły [illegible] brzymie rzesze wiernych, mimo że było to na tydzień [illegible] tradycyjnym odpustem, ściągającym corocznie [illegible] grzymów.

WIEŚCI Z POLSKI

Autograf Naczelnika

(KAI) — Niezwykle uroczysty charakter miały obchody 150 rocznicy śmierci Kościuszki połączone z 50-leciem Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Wieluniu. Z tej okazji jeden z byłych wychowanków szkoły przekazał dyrekcji liceum oryginalny dokument z 1791 roku podpisany własnoręcznie przez Tadeusza Kościuszkę. Jest to dokument nadający mieszkańcowi Wielunia — Walentemu Ślęgierowi rangę kapitana w trzecim cyrkule milicji miasta Warszawy.

Wieża Ratuszowa w Krakowie odrestaurowana

(KAI) — W Krakowie dokonano symbolicznego [illegible] odrestaurowanej i odbudowanej wieży ratuszowej — [illegible] z najcenniejszych zabytków historycznych i kul[illegible] podwawelskiego grodu. Na otwarcie przybyła [illegible] w Krakowie delegacja władz miejskich w Bolonii [illegible] trzem miasta — G. Fanti.

Elektronicznie sterowany tramwaj

Na trasie Gdańsk — Oliwa ruszył nowy 3-wagonowy tramwaj sterowany elektronicznie, pierwszy tego typu w Polsce. Nowa jednostka, która składa się z dwóch wagonów motorowych i jednej przyczepy jest obsługiwana przez jednego motorniczego.

Pierwsze tony kwasu azotowego z Puław II

Budowniczowie drugiej fabryki związków azotowych zwanej popularnie "Puławami II" odnieśli wielki sukces. Odbyło się uruchomienie I nitki kwasu azotowego w zakładach. Otrzymano pierwsze tony kwasu azotowego — półsurowca, z którego produkowany będzie nawóz sztuczny — saletra amonowa. W "Puławach III" — jak wiadomo — produkowany jest mocznik.

336 statków ze Stoczni Gdańskiej dla ZSRR

31 października br. pochylnię Stoczni Gdańskiej im. Lenina opuściły kadłuby dwóch nowych statków dla armatora radzieckiego. Są to: przemysłowa baza rybacka "Nachiozewan" i drobnicowiec " Kommunisticzeskoje Znamja". W latach powojennych Stocznia Gdańska im Lenina zbudowała dla armatora radzieckiego flotę, składającą się z 336 jednostek oceanicznych o łącznej nośności 1.747 tys. DWT. Ogółem w tym okresie pochylnie stoczni opuściło 448 statków o nośności 2.260 DWT.

"Le Monde" o Wł. Reymoncie

(KAI) — "Le Monde" zamieścił obszerny artykuł poświęcony 100 rocznicy urodzin Władysława Reymonta. Powieść Reymonta "Chłopi" tłumaczona była również na język francuski i cieszyła się dużym powodzeniem; otrzymała nagrodę Akademii Francuskiej (Prix Langlois). Dziennik przypomina także, że pierwszy tom "Chłopów" napisał Reymont w czasie pobytu w Bretanii. "Niestety — stwierdza autor artykułu — epopea Reymonta od czasu pierwszego wydania (1925 — 1926) nie była wznawiana. Obecna rocznica powinna więc być okazją do zapoznania czytelników francuskich z twórczością wielkiego pisarza polskiego".

Ciężka sytuacja mieszkaniowa studentów w Polsce

(FEI) — Na łamach prasowej w Radzie Zrzeszenia Studentów Polskich w Warszawie [illegible] była się 26 października [illegible] Lech Dawydzik, wiceminister [illegible]niczący tej Rady [illegible] sytuację mieszkaniową studentów w kraju [illegible] on — jak informuje [illegible] Warszawa (26.10.[illegible]) — "strona życia [illegible] nadal nie jest różowa". "Nowy rok akademicki" oświadczył Dawydzik, [illegible] począł się dla [illegible] studenckiego [illegible] kłopotami. Pomimo [illegible] wszystkich wysiłków [illegible] westrycznych [illegible] nie odczuliśmy [illegible] przede wszystkim [illegible] niem szeregu [illegible] Trzeba było [illegible] zań doraźnych [illegible] zagęszczać [illegible] akademickich [illegible] nawet studentów [illegible] cach. Podobna [illegible] rysowuje się [illegible] wyżywienie [illegible]

DZIAŁ POETYCKI:

pod kierunkiem Stefana Czaplińskiego

SMUTNO TU...

Smutno tu bracie, smutno na obczyźnie,
Wokoło rozgwar, a w sercu tęsknota,
Myśl nieustanna o Matce Ojczyźnie
Żali się w duszy, błąka jak sierota.

Czasem nadzieja się do serca wślizgnie,
I cmnurne dumy rozpłacze, rozmota,
Lecz znów powraca myśl tęskna jak wczora,
Na piersiach siada i dławi jak zmora.

Władysław Bełza

OBJAŚNIENIA

Władysław Bełza, poeta zeszłego stulecia, nie wyróżniał się talentem poetyckim, za to w wierszach jego nie brakło szlachetnej tendencji i morału. Podczas okresu niewoli każde dziecko polskie znało i deklamowało jego wierszyk: "Kto ty jesteś? Polak mały. Jaki herb twój? Orzeł Biały, itd."

Auto Vidros Curitiba
O MELHOR PREÇO — A MELHOR TÉCNICA
VIDROS ORIGINAIS PARA AUTOMÓVEIS — ÔNIBUS E CAMINHÕES
Canaletas-Borrachas-Acessórios
COLOCAÇÃO E ATACADO
NOVAS E AMPLAS INSTALAÇÕES
Av. Visconde de Guarapuava, 3273 - Fone: 4-5095
CURITIBA — PARANÁ

Retificadora BRASPOL LTDA.
[illegible] dispomos de [illegible] zrezynowe [illegible] swej dobrej [illegible] (Argentyna [illegible] to, iż dec[illegible] wyraźne [illegible] Motywy [illegible] Oskarż[illegible]
[illegible]wiamy wszelkie typy motorów samochodowych
Robota gwarantowana i szybka. —
CENY PRZYSTĘPNE
Rua Marechal Floriano 4100 — Fone: 4-2635
CURITIBA — PARANÁ

Polonia Zagraniczna

USA:

Adela Łagodzińska wybrana ponownie prezeską Związku Polek

25 Sejm Związku Polek w Ameryce, który odbył się w Cleveland, Ohio z końcem września, wybrał długoletnią, dotychczasową prezeskę tej organizacji na stanowisko prezeski Związku Polek na dalszą kadencję. Wiceprezeską Związku Polek wybrano Helenę Zielińską, sekretarką generalną Michalinę Ferguson i kasjerką Leokadię Bilkowską. Sejm uchwalił odbyć następny Sejm w Hartford, Conn.

Sukces Adelii Łagodzińskiej zwrócił uwagę całej opinii Polonii Amerykańskiej na tle co dopiero zakończonego Sejmu Związku Narodowego Polskiego, który w Detroit obalił Karola Rozmarka jako dotychczasowego prezesa, a na jego miejsce wybrał adwokata Alojzego Mazewskiego.

USA:

Pułkownik E Gabreski na Emeryturze

As numer jeden lotnictwa amerykańskiego pułkownik Franciszek Gabreski (Gabryszewski) po 28 latach służby opuści niebawem służbę wojskową, by objąć pracę w firmie Grumman Aircraft Company. Pułkownik Gabreski wykonał w czasie II wojny światowej 166 lotów bojowych i zestrzelił nad Europą 28 nieprzyjacielskich samolotów. Jest on ojcem dziewięciorga dzieci.

FRANCJA:

Francja uczciła pamięć M Skłodowskiej-CURIE

W Paryżu odbyły się uroczystości z okazji 100-lecia urodzin Marii Skłodowskiej-Curie. Uroczystości zainaugurowało otwarcie wystawy pamiątek po Marii Skłodowskiej i jej mężu Piotrze Curie. Zebrane w salach galerii Mansart Biblioteki Narodowej stanowią one w dużej części dar potomków i krewnych wielkiej uczonej: Ewy Curie, Heleny Langevin oraz Piotra Joliot. Składa się na nią ponad 450 eksponatów.

WIELKA BRYTANIA:

Hojny Dar Na Bibliotekę

Mrs. Edith Smeterlin, wdowa po niedawno zmarłym znakomitym artyście, złożyła na ręce przewodniczącego Polskiej Rady Bibliotecznej płk. Stefana Zamoyskiego ofiarę na Bibliotekę Polską w Londynie w kwocie 1.000 funtów szt. Rozumie tę ofiarę jako pośmiertny dar swego Męża.

Jan Smeterlin, znakomity pianista, zdobył sławę światową jako niezrównany odtwórca muzyki Chopina. Związany bliską przyjaźnią z Karolem Szymanow s k i m przyczynił się w wielkiej mierze do spopularyzowania i lepszego zrozumienia jego utworów. W swej pracy artystycznej silnie zawsze podkreślał swe głębokie przywiązanie do Polski.

USA:

...Tutaj mieszkał Kościuszko

Polonijny badacz dziejów w Ameryce, p. Edward Pinkowski, odnalazł w Filadelfii dom, w którym w czasie swego drugiego pobytu w Ameryce w 1797 r. mieszkał Tadeusz Kościuszko wraz w przybyłym z nim Julianem Ursynem Niemcewiczem. Dom ten znajduje się w starej dzielnicy Filadelfii.

Wskazany przez Pinkowskiego dom został już wykupiony przez organizacje polonijne. Jeszcze w roku bieżącym, w związku z 150 rocznicą śmierci Tadeusza Kościuszki, odbędzie się w Filadelfii uroczystość odsłonięcia na ścianie "Domu Kościuszki" tablicy upamiętniającej pobyt bohatera narodowego Polski i Ameryki. Polonijne Towarzystwo Historyczne w Filadelfii ma zamiar przekształcić ten dom w stałe muzeum pamiątek po Kościuszce i zasłużonych Polakach.

Paczki PEKAO DO POLSKI
Najtaniej, najszybciej i najsprawniej otrzyma Rodzina i Przyjaciele w POLSCE
POMOC
przez PACZKI PEKAO tak zw. "DO WYBORU" oraz PACZKI SPECYFIKOWANE wg. katalogu.
PEKAO posiada Paczki: żywnościowe, ze świeżymi owocami, słodyczami, upominkami dla Pań, Panów i Dzieci, maszyny do szycia, maszyny dziewiarskie, łodówki, sprzęt motorowy tj. samochody, motocykle, opony, materiały budowlane, włókiennicze, inwentarz żywy tj. krowy, świnie, węgiel, koks, meble i wiele innych rzeczy...
WIELKI ASORTYMENT LEKARSTW AMERYKAŃSKICH
GOTOWE DO ODBIORU APARTAMENTY I DOMKI
Po informacje i Katalogi należy zgłaszać się do:
PRZEDSTAWICIELKI Upoważnionej przez PEKAO New York,
p. Haliny BERGMAN,
SÃO PAULO
Caixa Postal Nr 5127, Tel.: 52-87-29

galowymi mundurami. Nie potrzebuję dodawać, że mundury te były bardzo przydatne do ucieczki, bo łatwo je było przerobić na ubrania cywilne. Tak samo, w późniejszym okresie, pojawiło się w obozie w Lubece całkiem sporo francuskich mundurów bleu horizon z pierwszej wojny światowej. Po wykąpaniu ich w żółtej farbie (na przykład w odwarze z cebuli), przybierały kolor identyczny z mundurami armii niemieckiej. Mając taki mundur, można się było bez wielkiego trudu przebrać się za Niemca.

Obóz ogarnięty był intensywnym życiem wewnętrznym. Przez przejście z małych fortów do dużego zamku, przez znalezienie się w liczniejszej gromadzie i — zwłaszcza — przez zetknięcie się z cudzoziemcami rozszerzyły się nasze widnokręgi. Każdy korzystał ze sposobności do uczenia się czegoś, do nawiązywania stosunków, a choćby do takiej czy innej rozrywki, na przykład do gry w karty z innymi niż dotychczas ludźmi.

Zakwitła w obozie nauka języków. Niemal każdy Polak brał lekcje języka francuskiego lub angielskiego od kolegów danych narodowości. Spora grupa, zwłaszcza Francuzi, zaczęła się systematycznie uczyć języka polskiego, a więcej jeszcze korzystać ze znajomości u wielu Polaków, nieraz znakomitej, języka niemieckiego i czasami rosyjskiego i uczyć się od nich tych języków. Odbywało się także mnóstwo wykładów.

Między innymi, na żądanie grupy kolegów urządziłem (po polsku, a więc dla Polaków) cykl wykładów o historii Polski. Rzecz prosta, nie powtarzałem tego, co każdy umie ze szkoły. Ująłem te wykłady pod kątem związku dziejów Polski z dziejami Europy jako całości. Uważałem od dawna, że wykształcony Polak za mało wie o tym, o ile sprawy polskie wywierały wpływ na tok dziejów powszechnych i o ile wydarzenia światowe odbijały się na losach Polski. Kto z Polaków wie, że polityka Bolesława Śmiałego, tak aktywna i tak głęboko sięgająca swoim wpływem w sprawy Węgier, Rusi, Czech a nawet Cesarstwa, pozostawała w najściślejszym związku ze zmaganiem papiestwa i cesarstwa i że zapewne kapitulacja cesarza pod Canossą była w niemałym stopniu rezultatem osłabienia Niemiec przez łączny nacisk papiestwa i Polski? Albo, że wynik wojny trzydziestoletniej wytworzył w środkowej Europie sytuację, która była szczególnie niedogodna dla Polski i była praprzyczyną załamania się jej pozycji? Wykłady te cieszyły się sporym powodzeniem. W zmienionej formie, podobny cykl wykładów wygłosiłem w kilka lat później w języku francuskim w obozie w Lubece dla kolegów-Francuzów. Stały się one pierwszym szkicem mojej późniejszej książki "Polityka w dziejach Europy".

To były wykłady, które wygłaszałem. Natomiast uczęszczałem głównie na wykłady colditzkiej "Akademii Wojennej", zorganizowanej przez kilku polskich wyższych oficerów dla grupy poruczników i kapitanów, mających zainteresowania sztabowe. Muszę powiedzieć, że sporo z tych wykładów skorzystałem. Chociaż jestem oficerem rezerwy marynarki wojennej, a nie wojska, rad byłem poznać lepiej mechanizm woj-

Gdy nas wypuszczono z aresztu, wnieśliśmy wszyscy pisemne zażalenia do niemieckiego Dowództwa Korpusu na komendanta obozu w Colditz o to, że ukarał nas niesłusznie. Koledzy innych narodowości troche się dziwili naszemu pieniactwu. Co mogliśmy tym zażaleniem zyskać? Odsiedzianych dwóch tygodni nikt nam już nie zwróci, a było jasne, że takim posunięciem zadzieraliśmy z władzami obozu. Ale pieniactwo jest naszym rysem narodowym, a źródłem tej polskiej wady jest wielka cnota: duch praworządności oraz pragnienie sprawiedliwości i gotowość walki o nią nawet w drobiazgach. Chodziło nam o satysfakcję. I niemałą satysfakcję uzyskaliśmy. Po dłuższym okresie czasu każdy z nas otrzymał urzędowe pismo z Dowództwa Korpusu z zawiadomieniem, że zażalenie jego jest oddalone, bo wprawdzie wydany nam rozkaz wycierania podłogi był sprzeczny z konwencją genewską, ale myśmy powinni byli go wykonać, a dopiero potem wnieść zażalenie, a nie odmawiać wykonania nawet niesłusznego rozkazu. Mieliśmy więc czarno na białym stwierdzenie, że komendant postąpił wobec nas w sposób bezprawny.

W tym samym mniej więcej czasie Jurek Klukowski został przez sąd wojskowy w Dreźnie uniewinniony z oskarżenia jeszcze z Fortu Spitzberg o kradzież pustej butelki po piwie i kawałka płótna siennikowego, z którego zrobił sobie plecak. Wyrok był uzasadniony tym, że jeniec wojenny ma prawo uciekać, a zabrane przedmioty, drobnej zresztą wartości, stanowiły nieodzowne akcesoria ucieczki, nie można więc traktować ich przywłaszczenia jako zwykłej kradzieży.

Pamiętam, spacerowaliśmy potem dookoła podwórza z angielskim kapitanem Elliot i omawialiśmy te dwa rozstrzygnięcia niemieckiego sądu wojskowego i wojskowych władz dyscyplinarnych. Był on nie bez podziwu wobec la justice allemande. (Rozmawialiśmy po francusku; ja umiałem po angielsku czytać, ale mówić nauczyłem się właściwie dopiero po przyjeździe do Anglii po wojnie) Trzeba przyznać, że oba te rozstrzygnięcia wystawiały chlubne świadectwo praworządności niemieckiej i były w jaskrawej sprzeczności z rozpowszechnionymi w świecie poglądami o Rzeszy hitlerowskiej jako krainie bezprawia. Do jak jednostronnych wniosków można dojść, gdy się zna tylko mały wycinek rzeczywistości! Dawna Rzesza niemiecka sprzed 1914 roku była istotnie krainą surowej praworządności, to znaczy ścisłego przestrzegania litery obowiązującego prawa (choć to prawo mogło nieraz być niesprawiedliwe). Hitler nie od razu Rzeszę przerobił. Po kątach trwały jeszcze resztki dawnego systemu, a najwięcej trwało ich w wojsku. Mieliśmy sposobność zetknąć się — w postaci wyroków sądownictwa wojskowego niemieckiego w Saksonii — z takimi zachowanymi okruchami dawnego niemieckiego porządku. Ale to nie zmienia faktu, że wokół małych wysepek dawnej niemieckiej praworządności huczał już ocean hitlerowskiego bezprawia, przekraczającego wszystko co dotąd pod tym względem znały dzieje Europy.

To miało miejsce później. Oczywiście, napisanie zażaleń, złożenie ich i doczekanie się odpowiedzi trwało sporo czasu. Na razie wyszliśmy z aresztu i zmieszaliśmy się ze społecznością naszych kolegów.

Lekarze:

Dr LUDWIK RYDYGIER

Mówi po polsku. 4 lata praktyki w szpitalach USA. Kurs specjalizacji w Nowym Yorku. P.M.S.H.
Choroby kiszki odchodowej. Hemoroidy Fistuły itp.
Konsu: R. José Bonifácio 110. Przyjmuje od 10-ej do 11.30 i od 15 - 18
Telefon: 4-8494.
Rez.: R. Amazonas Marcondes, 954 Bacacheri — Telefon: 4-5473

DR. AUGUSTO KISZKA
CLINICA MEDICO CIRURGICA
Médico do Hospital Bom Jesus
Médico da Prefeitura Municipal.
ATENDE:
Hospital: — das 8 às 12 horas.
Consultório: — Rua Conde Pedro II 829 - das 15 às 18 horas.
PONTA GROSSA — PARANÁ

DR GABRIEL NOWICKI
Dyplom Uniwersytetu Paryskiego
Były Profesor Uniw. Parańskiego
Po powrocie z Europy przyjmuje:
Farmácia Stefeld, Pr. Tiradentes 930
od godziny 9-tej do 13-tej.
Choroby ogólne. — Specjalność: schorzenia nerek i dróg moczowych.

Szpitale:

CASA DE SAÚDE DR. MOYSES PACIORNIK
PORODY — OPERACJE
Rak: rozpoznanie i leczenie
Rua Lourenço Pinto, 83
Tel.: 4-2222 i 4-2230

CASA DE SAÚDE DR. COMINESE DA ROCHA
KLINIKA OGÓLNA
Porody, operacje. - Choroby niewiast - "Raio X" — elektryczność medyczna
Rua Ubaldino do Amaral, 862
Tel.: 4-8880

Adwokaci:

DR LUCJAN KASPRZAK
Praça Osório, 45, 1.° and. 105.
Załatwia wszelkie sprawy adwokackie.
— Przeprowadza naturalizacje
MOWI SIĘ PO POLSKU

Escritório: "DR. PACHECO NETO"
DR BOLESLAU SLIWIANY
Załatwia sprawy cywilne, handlowe kryminalne, robotnicze i naturalizacje
Przeprowadza inwentarze.
ESCRITORIO: Rua Marechal Deodoro, 211 — 4.° andar — Conjunto 401 — Edificio Bradesco
RESIDENCIA: Rua Martim Afonso 1008 — Fone: 4-5496.
Mówi się po polsku
CURITIBA — PARANÁ

DR EDWARD ŻELAK
Załatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizacje. Przeprowadza inwentarze
Rua Emiliano Perneta n.° 10 — 4 piętro — Cont. 401 (Esq. Pr. Zacarias)
— Edifício Quinco — CURITIBA

Dr Stanisław Bundyra
Członek Związku Adwokatów w Brazylii
Załatwia wszelkie sprawy sądowe: cywilne, handlowe, i prawnicze jak: inwentarze, wieczkanlowe, upadłościowe, itp
Przyjmuje od godz. 13-tej do 19-tej.
Rua Nova Barão — Edif. IV — c/503.
Telefone: 33-9405 — SÃO PAULO

DR LEOPOLDO ANTONIO SOKOLOWSKI
Sprawy cywilne, kryminalne. Inwentarze itd.
Praça 8 de Janeiro, 1274 — Tel.: 173 — São José dos Pinhais — Paraná.

PAULO FILIPAK
ADVOGADO
Causas civeis e comerciais. Inventarios da Capital e do Interior. Horário: 9,30 - 11,00 e das 15 às 18 horas.
Rua Cândido Lopes, 205, 2.° andar

FELIKS GOLAS
CONTADOR
Registro de firmas na Junta Comercial, contratos, distratos; declarações de impôsto de renda. Servicos de contabilidade em geral.
— CURITIBA - PARANÁ

Dentyści:

DR WINCENTY FLENIK
Godziny przyjęć: od 8 do 11 i od 2 do 6. .. Rua Voluntários da Pátria, 620 - Curitiba.

DR STANISŁAW PUCHALA
CIRURGIAO - DENTISTA
SAO PAULO
Rua Guaianazes, 357 — 1.° andar
Sala 11 — SAO PAULO
Expediente: das 9 às 12 horas e das 14 às 20 horas.

DR. RENATO CESAR DA ROCHA — MÉDICO
Clínica Geral — Partos — Operações
Moléstias de Senhoras
Horário: das 14 às 18 horas
C. — Edifício Barão do Rio Branco - Rua Barão do Rio Branco, 63 - 11.° andar — Conjuntos, 1105/1106 — Telefone: 4-9522 — Ramais, 234 - 235 — Residência: Rua Ubaldino do Amaral, 962 — Fone: 4-8890 - Curitiba.

KĄCIK RODZINNY:

Pokój i braterstwo

Pokój. Wojna. Chcemy pokoju — nienawidzimy wojny. Zaznaliśmy zbyt wiele zła spowodowanego wojną. Znamy doskonale towarzyszące jej nieszczęścia. Oświęcim, Ravensbruck, Mauthausen, Treblinka. Można by wyliczać bardzo długo miejsca wojennych zbrodni.

★

Cała polska ziemia pokryta jest mogiłami swych synów i córek poległych w walce o jej wolność. Nie ma zakątka na naszym globie, gdzie by nie gineli w walce "za naszą i waszą wolność" Polacy. Jesteśmy narodem, którego historia stanowi pasmo wojen.

★

Chociaż od tysiąca lat walczymy, ideałem naszym nie jest jednak wojna, a pokój. Chcemy żyć w pokoju. Naturalnie, nie za wszelką cenę — przede wszystkim — nie za cenę utraty wolności i niepodległości. Walcząc i ginąc na wszystkich frontach świata, walczyliśmy w gruncie rzeczy o pokój.

★

Czymże jest więc pokój? "Pokój nie oznacza tylko nieobecności wojny, ani nie sprowadza się jedynie do osiągnięcia równowagi przeciwnych sobie sił, ani nie rodzi się z despotycznego panowania, lecz w sposób słuszny i właściwy nazywany jest "dziełem sprawiedliwości". Jest owocem porządku nadanego społeczności ludzkiej przez jej Boskiego Zbawiciela i nadal wprowadzanego w czyn przez ludzi zawsze pragnących doskonalszej sprawiedliwości".

★

"... Nigdy nie można osiągnąć pokoju raz na zawsze, lecz należy go ustawicznie budować. Gdy ponadto wola ludzka jest chwiejna oraz zranioną grzechem, troska o pokój wymaga ustawicznego panowania wszystkich nad własnymi namiętnościami".

★

"... Nie można uzyskać (...) pokoju na ziemi, jeśli nie zabezpieczy się dobra osób ludzkich i jeśli nie będą wymieniać między sobą ufnie i swobodnie bogactw swej duszy i swego umysłu. Silna wola poszanowania innych ludzi i narodów oraz ich godności, jak również gorliwe pielęgnowanie braterstwa, są wręcz nieodzowne dla zbudowania pokoju. W ten sposób pokój jest także owocem miłości, która przewyższa to, co może osiągnąć sprawiedliwość".

★

"... Wszyscy chrześcijanie wzywani są usilnie, by "czyniąc prawdę w miłości" jednoczyli się z ludźmi prawdziwie pokój czyniącymi dla szukania i ustanowienia pokoju".

★

Wszystkie powyższe sformułowania pochodzą z konstytucji pastoralnej: "O Kościele w świecie współczesnym", uchwalonej na Soborze Watykańskim II. Nieustanne wezwanie Papieża Pawła VI o zaprzestanie działań wojennych w Wietnamie, to wielki wkład Kościoła w ideę pokoju i braterstwa między ludźmi.

★

Pokój i braterstwo między ludźmi to nie tylko pokój i braterstwo między narodami i państwami. To także pokój i braterstwo między poszczególnymi ludźmi, to pokój i zgoda w rodzinach, w pracy i w czasie zabawy, w każdej chwili naszego życia.

"Głos Katolicki"

Rádio Cambijú Ltda.
ZY S - 27 - Kc/s - 1050 — A VOZ CATÓLICA DO PARANÁ
Boa música, Clube dos Sócios, Têrço em Família, Hora da Música Popular (aos domingos das 15 às 16 horas). Homenagens, Anúncios, Avisos e Recados para Amigos.
ARAUCÁRIA — FONE 109 — PARANÁ

Rady dla Gospodyń

GULASZ Z OGÓRKIEM KISZONYM

1 kg mięsa
3 kiszone ogórki
2 cebule
1 mała puszka masy pomidorowej
2 łyżki tłuszczu
Pół filiżanki śmietany
2 cienkie plasterki cytryny
1 listek bobkowy.

Mięso umyć i ugotować w małej ilości wody. Cebulę poszatkować, podsmażyć i udusić z pastą wywarem z mięsa. Ugotowane mięso drobno pokroić, włożyć do rondla z cebulą, dodać obrane i pokrojone w plasterki ogórki, listek i trochę soli. Zalać resztą rosołu i pogotować około 15 minut. (Mięso może być gotowane lub pieczone, wołowe, cielęce lub wieprzowe, kiełbasa lub szynka). Przed podaniem na stół dolewamy do potrawy śmietanę, wrzucamy usiekaną pietruszkę lub koperek i przybieramy plasterkami cytryny.

SZYNKA Z KISZONĄ KAPUSTĄ

250 g szynki
100 g masła
1 filiżanka kwaśnej śmietany
1 kg kiszonej kapusty.

Na dno formy wysmarowanej masłem, włożyć kwaszonej kapusty na grubość cała, przykryć kawałkami masła, obranymi ze skórki pociwiartowanymi jabłkami i pokrajaną w kostki szynką. Polać kwaśną śmietaną i wstawić do pieca 375 F. na jedną godzinę.

SERNIK NIEZAWODNY I EKONOMICZNY

1 kg twarogu, 250 g ziemniaków (ugotowanych) przekręcić trzy razy przez maszynkę, 250 g margaryny kru i sześć żółtkami. Ubić utrzeć w misce z pół kg cupianę z sześć białek, dodać rodzynki i posiekaną skórkę pomarańczową Wszystko razem wymieszać, włożyć do wysmarowanej masłem tortownicy i piec około 40 minut. Po wyjęciu posypać obficie cukrem-pudrem.

Uśmiechnij się...

CZYSTO PO WOJSKOWEMU

Pan rotmistrz posiadał pięknego psa. Gdy raz powrócił wieczorem do domu, zauważył, że psa nie ma.

Gdzie jest pies? — zapytał służącego.

Ten zajął przepisaną postawę i zameldował:

Panie rotmistrzu, melduję posłusznie, że nasz pies poszedł na spacer z jakimś psem cywilnym!

NA EGZAMINIE

— Zadam tobie pytanie, od niego zależeć będzie pomyślny wynik egzaminu: jaka jest odległość ziemi od księżyca?

— Taka sama, jak z księżyca do ziemi.

— A ile mil wynosi ta odległość?

— O, przepraszam, to jest już drugie pytanie.

DOWÓD

Matka do córki:

— Moja droga i ty wierzysz że twój mąż był trzy dni na polowaniu? Przecież nie przywiózł żadnej zwierzyny.

— Właśnie dlatego wierzę.

KOMPLIMENT

— Pani przypomina mi kwiat...

— Jaki?

— Zasuszony.

Casa Payão
Hipolita Dopien...
Rua Mal. Flori...
Curitiba —
Wielki wybór ubr...
towych, kapeluszy, ...
ków, koszul. — Artykuły ogólne dla mężczyzn, kobiet i dzieci.

Każda narodowość mieszkała w zamku colditzkim w osobnej klatce schodowej. Początkowo nie wolno było członkom różnych narodowości stykać się ze sobą, rozmawiać, spacerować razem po podwórzu, już nie mówiąc o odwiedzaniu się wzajemnym w swoich kwaterach, ale zarządzenie to było w sposób tak oczywisty niemożliwe do rzeczywistego wprowadzenia w życie, że je odwołano. Gdyśmy wyszli z aresztu, wszystkie narodowości obcowały już ze sobą zupełnie swobodnie.

Kwatery polskie były na trzecim piętrze w klatce schodowej w głębi podwórza. (Tylko oficerowie na stanowiskach generalskich, to znaczy generał Piskor, kontradmirał Unrug i kilku pułkowników, którzy w kampanii wrześniowej dowodzili dywizjami itp., mieszkali w osobnej klatce schodowej, w mniejszych pokojach). Przydzielono mi miejsce do spania w dość dużej sali, w której mieszkało nas coś ze 20 czy 30, a w ich liczbie także Maresz i Onyszkiewicz. Sala była trochę zimna, ale bardzo słoneczna. Okna były z obu stron. Z jednej strony wychodziły na podwórze zamkowe i ponad dachami skrzydła generalskiego, aresztem i bramą na szeroką przestrzeń w kierunku wschodnim. Z przeciwnej strony, zachodniej, wychodziły wprost w świat, na zewnątrz zamku. U stóp zamku płynęła rzeka Mulda, wzdłuż jej brzegu spacerowali wartownicy niemieccy, pilnujący obozu. Za rzeką był lasek i szeroka przestrzeń łagodnie falujących wzgórz, na które z naszej wyniosłości patrzyliśmy z góry. Spędziłem w Colditz zimę, we wspomnieniu pozostał mi przede wszystki mobraz rozciągającej się jak okiem sięgnąć krainy okrytej śniegiem i jaskrawym kontrastem odcinającej się od śnieżnych ram brzegów spienionej, żółtej, wartkiej, na pół górskiej rzeki.

Stosunki w czasie naszego pobytu w areszcie zdołały się już w Colditz mniej więcej ułożyć. Obóz zaczynał się już stopniowo zrastać w jedną społeczność.

Była to społeczność bardzo osobliwa. Wszystko to były silne, nieraz burzliwe indywidualności: byle kogo, na ogół, do obozu izolacyjnego nie zsyłano. Byli to ludzie chcący za wszelką cenę uciec, a więc na ogół przedsiębiorczy i odważni. Byli to także ludzie oporni wobec władz niemieckich, a więc niezależni i mający charakter. Na ogół przeważali w tej społeczności ludzie inteligentni oraz obdarzeni rysami charakteryzującymi dobrego oficera: odważni, pomysłowi, posiadający dar inicjatywy. Wszyscy byli zdrowi i silni, wielu było przystojnych, większość była zręczna i wysportowana, niemal wszyscy starali się, mimo nieraz zniszczonych mundurów i obuwia, być po wojskowemu eleganccy albo nawet w roznegliżowanej nonszalancji mieć malowniczy, sportowy styl. Przeważały silne zarysowane przekonania patriotyczne, na ogół żywe zainteresowanie sprawami politycznymi i duża w nich, tak samo jak w rzeczach ściśle wojskowych, orientacja, a do tego gorące uczucia, bojowy temperament, wściekłość, że się jest wyeliminowanym z wojny i pragnienie zdążenia do szeregów, zanim się wojna skończy. Emulacja między oficerami różnych armii, z których właściwie każda miała świadomość, że wybitnie nie dopisała, pociągała za sobą chęć podciągnięcia się, okazania sobie i innym, że się jest dobrym żołnierzem, a tak samo chęć pokazania od najlepszej strony własnej armii i zalet wojennych własnej ojczyzny. Wszystko to składało się na bardzo swoistą atmosferę, nie pozbawioną uroku. Było to jakby człowiek został na czas pewien umieszczony w międzynarodowym klubie oficerskim, reprezentującym elitę kilku nie byle jakich armii. Szkoła była twarda, twardościa życia jenieckiego, ale zostawiła tak samo dobre wspomnienie, jak dobry kurs rekrucki w porządnej szkole podchorążych. Dla nas Polaków zresztą zgoła nie wydawała się twarda: w porównaniu do fortów Srebrnogóry zamek w Colditz wydawał się rajem.

W pierwszym okresie, tym, który znam z własnego przeżycia, Polacy z natury rzeczy nadawali w Colditz ton. Byliśmy początkowo najliczniejsi, a co więcej, byliśmy grupą zżytą i mającą już wyrobiony zbiorowy styl i postawę. Przyjechaliśmy ze Srebrnogóry, gdzie sformowaliśmy się jako społeczność. Mieliśmy już za sobą rok doświadczenia obcowania z Niemcami, a zarazem mocowania się z własnym upokorzeniem. Nasza postawa wyrażała się w tym, że okazywaliśmy Niemcom milczącą pogardę, że wewnętrznie byliśmy zdyscyplinowani, bardzo podciągnięci wojskowo, szybcy w poruszeniach, gdy chodziło o stawanie na zbiórkę i rozchodzenie się, stojący bardzo przepisowo na baczność. Staraliśmy się nie zapominać, że jesteśmy żołnierzami. Ale zarazem uznawaliśmy tylko naszych własnych przełożonych, władze niemieckie zaś staraliśmy się po ile możności ignorować. Gdy przybysze innych narodowości przybierali nieco inny od naszego ton, raziło nas to i kilkakrotnie wychodziły od nas w tej sprawie prośby do nich, by zechcieli się do naszego tonu dostosować. Na ogół prośby te odnosiły zamierzony skutek.

Później ta polska przewaga stopniowo się zatarła, a w końcu znikła zupełnie. Kolegów obcych narodowości ciągle przybywało, zżyli się oni ze sobą i wytworzyli równie zwarte grupy. Polaków potem stopniowo Niemcy z Colditz w różnych okresach czasu pousuwali. A za Polakami poszli potem Francuzi, Belgowie i Jugosłowianie i obóz w Colditz stał się czysto anglosaski.

Początkowo polska grupa była najelegantsza: od rodzin z Polski wielu posprowadzało sobie zapasowe mundury, nie zniszczone trudami kampanii wrześniowej. W obecności cudzoziemców wielu robiło wszystko co mogło, by przyzwoicie wyglądać. Zwłaszcza kawalerzyści zwracali uwagę swoim szykiem, lśniącymi, zawsze wspaniale wyczyszczonymi, wysokimi butami, nieskazitelnym krojem swoich mundurów, barwnymi otokami na swoich rogatywkach.

Później również i Francuzi, a nawet i Anglicy podostawali z ojczyzny paczki z porządnymi mundurami .Francuzi zresztą sprowadzali sobie mundury nie tylko ze względu na elegancję i nie tylko dla zastąpienia tych, które im się podarły. Niektóre pułki francuskie miały mundury i płaszcze galowe barwy czarnej lub ciemno granatowej. Widocznie głównie oficerowie tych pułków dostawali się do Colditz i później do obozu w Lubece, bo stopniowo oba te obozy zaroiły się czarnymi i granatowymi

STÓRIA DA POLÔNIA

J. FICINSKI

660 faleceu o rei Carlos Gustavo e logo depois na cidade de (Danzig) foi firmado a Paz com a Suécia. O rei Jan rz conservou o título vitalício de rei da Suécia, em compensação, para Suécia uma parte de Inflanty, até ulina.

m confirmadas as concessões feitas ao Hohenzollern.
e interim morrera o aventureiro Bohdan Chmielnicki. Jan z, sempre fiél às simpatias para com os Cossacos, firmou o Pacto de Hadicz, por cujos termos os Cossacos tornacidadãos Livres da República da Polônia com prerrogatiroderem ser proprietários de terras e com representação o Senado. Formariam a Ruténia Cossaca, abrangendo

era de se esperar, éste ato provocou veemente protesto da Russia que já se considerava dona absoluta dos Cossa- Ucrânia. Os Moscovitas declararam nova guerra, invadindo e o Sudeste da Polônia.

uma vez surgem os gloriosos nomes de Potocki e de Luque, reunindo seus exércitos sob comando do heróico an n Czarniecki, enfrentaram os invasores, infligindo ao e Tzar uma memorável derrota na batalha de Stawiszcze. is o rei Jan Kazimierz recompensou Czarniecki com o Grande Condestável da coroa. Infelizmente, o velho, guerreiro não gozou por muito tempo da gloriosa diente e alquebrado pela vida de continuas lutas pela Pátria logo depois, no caminho de retorno para Lwów.

ra com a Russia poderia ser finalizada com plena vilônia, não fôssem os tumultos no seio das tropas, proo atrazo de pagamento dos vencimentos do exército pro "Quarta".

tro lado, os irrequietos Cossacos, chefiados pelo novo Doroszenko, atemorizados pela invasão de uma orda de rtaros, submeteram-se ao domínio da Turquia, entreob a proteção do sultão.

an Kazimierz, não tendo outra alternativa, firmou paz t em Andrusowo. A Rússia devolveu a parte invadida de ais as cidades de Witebsk e Polock, contudo ficaram ler as cidades de Tchernikhow, Smolensk, Siewierz e odo território a Leste do rio Dniepr.

pois da milagrosa resistência de Częstochowa, ao reira do seu forçado exílio na Silésia, o rei Jan Kazide declarar a Santíssima Virgem como Rainha da Pou perante Seu Altar o solene juramento de tudo fazer o injusto jugo da opressão a classe dos camponeses, que garantissem sua existência como livres membros lonesa. Fê-lo, não somente motivado pela gratidão que mponeses e aos montanheses pelos relevantes serviços taram logo depois do seu retôrno do exílio, mas principorque compreendia que o fortalecimento da classe ses redundaria em freio contra os desatinos da classe o que resultaria um equilíbrio social tão necessário à

estão importantíssima ocupava a mente do rei. Não leiros e sentindo-se cansado, velho e doente, temia z os horrores de um "Interregno" para a República e tinha restabelecido dos anos de anarquia e desor. Resolveu, então, propôr à Nação as eleições do fuciei ainda durante sua vida. Esperava conseguir seu intento zrezygnow- pois recolher-se para um retiro e esperar serenamenswej dilomo única recompensa pela coroa de espinhos do seu (Argentyna...

to, iż dec- m éste consolo fôra dado ao infeliz rei. Apresentados wyraźne nas Câmaras das Assembléias Legislativas a ferrenha Motywy n- ui em protesto. Não devia passar lei alguma que a- contra os sagrados privilégios da classe da nobreza e que Oskarżo- prerrogativas em vigôr, nem que isso fôsse de imlamental para o bem da Nação. Por outro lado a eitoral insuflara a labareda da politicagem, exal os.

com os esclarecidos conselhos da Rainha Maria mierz apresentara a candidatura do valoroso Condé, príncipe Condé achava-se então no apogeu do seu era ídolo da França. A República da Polônia no se encontrava, necessitava no govêrno de um hode ferro e dotado de energia inesgotável. Contudo, a ia contra a política da Áustria. O Imperador, guerra com a França, não podia se conformar em ondé no trono da Polônia, preferindo, naturalmenincipe alemão. Conseguira o Imperador o valioso Lubomirski, tão celebrizado pelos notáveis feitos ras contra os Tártaros, Cossacos e Suecos. Orgurque era, arrojou-se Lubomirski na voragem da n, arriscando todo seu glorioso passado de herói campanha ingloria dirigida contra a pessoa da qual acusou públicamente de alimentar ocultaescusos com o lançamento da candidatura de rópria ser de origem uma princesa francesa.

e de calúnia e de lesa-majestade, leviandade que rocesso no Senado no qual o orgulhoso magnata perda de tôdas as honrarias e ao desterro. Lubolentamente, provocando um início de guerra cire bastante prejudicou sua honrosa fama de heto éste rebolico político teve uma base bastante de ter sido lançado o nome de Condé, candidato e o eleitorado dividira-se em dois partidos, pró Felizmente Lubomirski caira em si, compreense adiantado longe demais na violência da opoinha e que o prosseguimento teimoso da luta poérias consequências para a Nação, recuou. Desente perante a Rainha, sendo perdoado, e o esfêz-se, mas o rei, desanimado desistiu de prosdas pré-eleições do seu substituto, assim como to de fazer passar as planejadas reformas sode poder vencer a irredutível oposição das As-

orria o Condestável Lubomirski, falecendo em nha - patriota Maria Luiza, a qual, entre outros rayam sua extrema dedicação à Pátria do real ido no exílio, doara tôdas suas jóias particulares opas do exército contra os invasores suecos. osa fôra a gôta que transbordou do cálice de rei.

(Continua)

ESPORTE EM REVISTA

● **Campeonato Paranaense:** São Paulo - Coritiba 1x0, Água Verde - Apucarana 2x0, Ferroviário - Primavera 6x0, Seleto - Jandaia 2x1, Grêmio - União 2x0. Grêmio e Água Verde disputarão o título máximo.

● **Campeonato Paulista:** Santos - Port- Desport. 0x0, São Paulo - América 6x1, Ferroviária - Palmeiras 2x0, Comercial - São Bento 2x0, Guarani - Botafogo 4x1, Corinthians - Prudentina 4x1.

● **Campeonato Carioca:** Bangú - Flamengo 3x1, Botafogo - América 2x1, Vasco - Campo Grande 0x0.

● **Campeonato Gaúcho:** Internacional - Farroupilha 0x0, Grêmio - Floriano 2x0, Pelotas - Riograndense 2x1, Guarani - Brasil 2x1, Gaúcho - Juventude 2x0.

● **A seleção feminina** de voleibol do Japão derrotou em Curitiba a seleção paulista por 3x0.

● **Campeonato Catarinense:** Metropol e Guarani lideram a tabela.

● **Taça das Nações:** Grã-Bretanha - Irlanda do Norte 2x0, Escócia - País de Gales 3x2, Bélgica - Luxemburgo 3x0, Irlanda do Sul — Checoslováquia 2x1.

● **Campeonato da Polônia:** Górnik - Ruch 4x1, Legia - Sta. 2x0, Zagłębie - GKS 3x1, Polonia - Odra 1x1, ŁKS - Pogoń 2x1, Wisła - Szombierki 1x1. Legia lidera a tabela com um ponto sôbre Ruch.

● **Os pugilistas poloneses** derrotaram seus adversários franceses pelo escore 12x8.

● **A seleção dos juvenis** da Polônia - República Democrática Alemã 3x2.

● **A seleção feminina** do cestobol da Polônia obteve o título de vice-campeã da Europa, enquanto a seleção masculina conseguiu o 3.° lugar.

Cantinho Agro-Pecuário

ABELHAS PODEM RENDER MAIS

Os recursos naturais com que conta o Brasil para a apicultura permitiriam um aumento da produção do mel de 7,7 mil toneladas para 15,4 mil toneladas, pela simples difusão de técnicas modernas ,por todo o País, pelo prazo de dois anos. Essa é uma das informações contidas no longo trabalho sôbre a viabilidade de execução do novo Plano Nacional de Apicultura, elaborado pelo sr. Manuel Bernardo, técnico em Apicultura e subdelegado do Ministério da Agricultura no Estado da Guanabara.

Em seu estudo o técnico faz uma análise pormenorizada da situação da apicultura nacional, afirmando que "a apicultura brasileira sofre de deficiências estruturais que lhe impedem a evolução rápida com a consequente resolução de seus inúmeros problemas".

Entre essas deficiências, são apontadas: a falta de dados estatísticos que permitiam real planejamento apícola; inexistência de um plano diretor; falta de legislação específica e atualizada; ausência de efetivo entrosamento entre lavradores e apicultores; carência de crédito; inexistência de sadia política de preços mínimos; defasagem entre a produção apícola e a industrialização e comercialização dos produtos e a falta de pessoal técnico especializado.

Em seu longo estudo, o sr Manuel Bernardo acrescenta que "o problema das abelhas agressivas — africanas ou mestiças — gerou outras dificuldades para a apicultura brasileira que, desprovida de maiores recursos técnicos, não o pode enfrentar". Dai os enormes prejuízos que advieram — acrescenta o técnico — culminando com a portaria 653, de 19 de novembro de 1965, que no seu artigo 2 condenou indiscriminadamente qualquer colméia julgada africana à pura e simples extinção, sem que os proprietários tivessem direito a indenização.

(Continua no próximo número)

é fácil participar do CONSÓRCIO NACIONAL WILLYS

CONSÓRCIO NACIONAL WILLYS

É só passar na OLSEN.
E veja quantas vantagens:
1 - Não há taxa de inscrição.
2 - Os lances vencidos são devolvidos.
3 - Periòdicamente você concorrerá à distribuição de carros, de graça, mesmo se já retirou o seu.
4 - Dois carros por mês, no mínimo, sendo um sempre por sorteio.
5 - Administração e garantia da própria Willys Overland do Brasil S.A..
Para informações mais detalhadas, passe pela OLSEN.
OLSEN faz a melhor oferta WILLYS.

OLSEN
João Negrão, 750 - Fone 4-0911
Mal. Floriano, 3663 - Fone 4-0499

...AS DE NATAL na ...A DA BARBADA

...A BARBADA na Marechal Floriano ...eiro, em frente da Praça Carlos Gomes.

Saias	NCr$ 1,00	Calças Brim Coringa p/homens	NCr$ 4,60
Blusas	NCr$ 1,00	Camisola Naylon	NCr$ 3,30
Anágua com rendas	NCr$ 1,50	Combinações Naylon	NCr$ 1,50
Vestidos m/curta	NCr$ 4,50	Conjunto Ban-Lon	NCr$ 9,00
Toalhas plásticas	NCr$ 0,50	Vestidos p/meninas	NCr$ 4,00
Calças de garoto	NCr$ 1,80		
Shorts de homens	NCr$ 1,50		
Camisas Jersey m/curta	NCr$ 3,00		
Calças Helanca	NCr$ 5,00		

Reclame sua sacola de presente de Natal — oferta da CASA DA BARBADA.

RENOVAÇÃO E INOVAÇÃO NA IGREJA

JOSÉ ALAMIRO

Já chegaram ao conhecimento de todos os católicos, e também dos não-católicos, algumas das mudanças havidas na Igreja. Êste espírito de renovação — ou inovação conforme o caso — já há muito estava latente na vida da Igreja, restrito, contudo, a uma elite mais evoluida e esclarecida e, quem sabe, mais dócil ao Espírito de Cristo.

A missa sofreu e sofrerá profundas alterações. Os tempos, superpovoados de estátuas de santos, estão sendo reformados. A disciplina do jejum e das indulgências está sendo regulamentada de acôrdo com uma nova visão do mundo. O leigo e a mulher começam a ser revalorizados pela Igreja. Os bispos e padres começam a inserir-se mais na vida do povo, participando de maneira mais intensa em suas angústias, alegrias e tristezas. A batina está pràticamente fora de moda e o "clergyman" muito mal aceito porque o próprio nome já diz que esta roupa não é nossa. Enfim, poder-se-ia fazer uma enorme lista de exterioridades que estão sendo alteradas, não por simples capricho, mas porque há uma nova mentalidade, um nôvo sôpro do Espírito arejando a Igreja de Cristo. A espôsa do Senhor Jesus, fiél ao seu espôso e à sua missão, não tem mêdo de entrar por novos caminhos, de "navegar por mares nunca dantes navegados".

Há aquêles que só vêem as mudanças por fora e não entram por dentro de seu significado. Talvez venha daí a insatisfação ou a decepção que os invade. Mas a verdade é esta: O Concílio Ecumênico Vaticano II colocou a Igreja numa nova época. Raiou para ela um nôvo "KAIRÓS" (é o têrmo técnico para indicar uma nova fase da vida da Igreja). É verdade que muitos leigos, religiosos, religiosas e hierarcas vivem ainda na KAIRÓS pré-conciliar; contudo, o dilema está pôsto: ou fidelidade à Igreja de Cristo do nôvo KAIRÓS, ou, como gaiho sêco e sem vida, ser decepado e lançado ao fogo.

A Igreja é guiada pelo Espírito Santo, e o Espírito é livre, sopra onde quer e quando quer. Êle é como o vento: não se sabe donde vem e nem para onde vai.

A Igreja de Cristo é organismo vivo. E a lei da vida é esta: renovar ou morrer!

Vamos renovar e inovar. — (CIC).

Espanha introduz a austeridade

O govêrno espanhol anunciou o início de severo programa de austeridade no país, decretando o congelamento de salários e preços até o fim do próximo ano, além de grandse cortes nos departamentos governamentais e elevação das taxas sôbre os bens de luxo. Este programa em por objetivo frear a alta de preços e restabelecer a balança de pagamentos após a desvalorização da peseta.

Apêlo da ONU

O Conselho de Segurança da ONU tomou a resolução, por unanimidade, de pedir à Turquia, o Chipre e a Grécia que se abstenham de todo ato que possa agravar a atual crise. O Consêlho pede também que os três países cheguem à uma solução permanente, de acôrdo com a resolução do Consêlho de Segurança de 4 de março de 1964.

Quebec deseja soberania

MONTREAL — Uma resolução que pede a autodeterminação para a provincia de Quebec foi aprovada em sessão plenária pelos Estados Gerais de Quebec, por 902 votos em 1 122 eleitores.

O escrutínio revelou que 98% dos delegados de Quebec se pronunciaram favoràvelmente à resolução enquanto que numerosos delegados de outras provincias favoráveis à França votaram contra.

O chanceler do Israel, Abba Eban, afirmou, categòricamente, que seu govêrno não retirará as tropas do território árabe ocupado durante o recente conflito, enquanto a RAU não assinar o tratado de paz com Israel.

Etnia Polonesa no Paraná

Está se aproximando o Centenário da instalação da colonização polonesa no Paraná.

Em 1869 a Polônia, subjugada e dividida entre as três mais fortes Potências européias, a Rússia, a Áustria e a Prússia, sofria a mais desenfreada opressão exercida pelos Ocupantes, principalmente no setôr da Poznânia, onde a germanização do povo polonês era extremamente rigorosa, em flagrante desrespeito aos postulados solenemente sancionados pelo Congresso dos Monarcas, reunido em Viena, em 1815, os quais, em referência denominada Questão Polonesa garantiram que "Os poloneses subordinados à Áustria, à Rússia e à Prússia terão suas instalações nacionais próprias..." Premidos pela opressão sofrida na Pátria, despojados de suas terras, muitos camponeses da Alta Silésia aceitaram a emigração como solução para as dificuldades da vida.

Assim, dêsses camponeses silesianos fôra organizado o primeiro grupo de 64 emigrantes poloneses, o qual aportou no navio "Vitória" em Itajaí, em Agosto de 1869, sendo instalado nos arredores de Brusque, nas terras da antiga colônia "Sixteen Lots", abandonadas por colonos irlandeses como imprópria para colonização.

A sorte daquela primeira leva de emigrantes poloneses interessou ao destacado viajor, Edmund Sebastian Woś Saporski, o qual já em 1867 tinha chegado a Paranaguá no navio "Ema", em viagem para Buenos Aires e agora retornava de Montevidéo. Atravessando Santa Catarina encontrara junto à colônia alemã de S. Pedro Apóstolo o Pe. Antônio Zieliński, o qual relatou-lhe a situação precária dos primeiros colonos poloneses em Brusque.

Pe. Zieliński estava bem relacionado na Côrte do Imperador D. Pedro II e baseando-se nêsse fator favorável resolveu Edmundo Saporski tentar a possibilidade de transportar aquelas 16 primeiras famílias de colonos poloneses para os terrenos propícios à agricultura, no Paraná, cujas condições climáticas e fertilidade do solo tão bem foram descritas pelo Engo. A. Rebouças, que então fazia a exploração do traçado da estrada Antonina - Ivaí.

Vencendo inúmeras dificuldades e intrigas opostas pela administração da colônia alemã em Brusque, conseguiu Edmundo Saporski a necessaria permissão do Imperador para transportar os colonos poloneses de Brusque para Paraná, onde a Prefeitura de Curitiba tinha-lhes reservado ótimos terrenos situados em Pilarzinho.

Dêste modo o benemérito Edmundo Saporski, justamente denominado o "Pai da colonização polonesa no Paraná", mais tarde agraciado pela reconhecida Polônia com a mais alta condecoração, a "Polônia Restituta" transportou as 16 famílias polonesas de Brusque e mais outras 16 famílias de emigrantes que para lá chegaram em 1870, desviados do destino certo, que era o Paraná.

Aqueles singelos camponeses poloneses que, oprimidos politicamente e perseguidos na própria Pátria, emigraram à procura de uma terra onde pudessem trabalhar em sossego e cultivar livremente sua religião, suas tradições e seu vernáculo, cujo uso tornara-se proibido na terra do seu Povo, encontraram no hospitaleiro Paraná as condições da liberdade procurada, trabalhando e evoluindo para se tornarem dignos cidadãos da nova Pátria.

Hoje, a terceira geração dos pioneiros da colonização polonesa no Paraná, pode sentir orgulho da sua formação, cercada de respeito geral ao alcançar prestigiosa posição entre seus concidadãos, a despeito de algumas opiniões esporádicas, tendenciosas, de incompetentes ou mal informados pseudo-etnólogos, os quais, desr[illegible] riamente, tentam criar questões raciais, onde estas r[illegible]

Atualmente, a Etnia polonesa no Paraná contri[illegible] progresso e para o desenvolvimento cultural do Brasi[illegible] dos, nos últimos 25 anos, o elevado teor de 6,9% dos qu[illegible] Universidade do Paraná, entre os quais se contam [illegible] 124 engenheiros, 100 médicos, 79 dentistas, 39 farm[illegible] formados por outros cursos universitários. No Corpo D[illegible] nossa Universidade figuram atualmente 8 professores, cujos [illegible] indicam a Etnia polonesa.

O teor de 6,9% dos diplomados, contraposto a 2%, aproximadamente, (porcentagem certa em pesquisa) representado pela Etnia polonesa na população global do Paraná demonstra alto nível cultural dos membros desta Etnia e sua natural tendência para estudos superiores.

A Etnia polonesa já deu Vereadores, Prefeitos, Deputados Estaduais e Federais, Secretário do Estado e Diretores de Departamento.

Acontecimentos dêste ano comprovam amplamente a projeção de nomes de origem polonesa em setores diversos de atividade pública. Há poucos mêses o Desembargador Sigismundo Gradowski despediu-se festivamente do honroso e elevado cargo de Presidente do Tribunal Federal do Paraná após brilhante carreira, merecedora de mais altos encômios.

Atualmente, o Desembargador Izidoro Brzezinski ocupa a Vice-Presidência do mesmo tribunal.

Ultimamente o Professor Tadeu Morozowicz recebeu da Prefeitura de Curitiba a mais significativa e honrosa distinção na fórma do Diploma de Cidadão Honorário desta Capital, pelos relevantes serviços prestados no campo artístico-cultural.

Em todos setores da Arte existem representantes da Etnia polonesa do Paraná.

Considerando que a primeira emigração polonesa aqui chegada compunha-se de mais simples e rústico elemento campônio, com pouca cultura, a não ser o cultivo das tradições, lançada, na maioria das vêzes, nos afastados rincões sertanejos do nosso Estado, sem proteção de representações consulares, sem escolas nem assistência de espécie alguma, o resultado alcançado por sua terceira geração é deveras notável.

J. Ficiński

Partido de De Gaulle tem nôvo nome

O partido político que obedece a inspiração do presidente de Gaulle mudou, oficialmente, a sua denominação. De União pela Nova República, UNR, passou para União de Democratas pela Quinta República. Essa medida foi tomada para fortalecer a ação política do partido no país.

China reforça poderio

ROMA — O enviado especial de "La Stampa" a Hongcong divulga que dentro de dois anos a China disporá de foguetes intercontinentais movidos a combustivel sólido, com ogivas "miniaturizadas".

A partir de 1792, ou até 1973, no máximo, a China entrará para o grupo das potências nucleares de primeira grandeza, o que lhe facultará a possibilidade de atacar com foguetes balísticos os próprios Estados Unidos.

Vista de Moscou, por ocasião das comomorações do 50.º aniversário da Revolução Bolchevista. Em primeiro plano, do outro lado do rio Neva, ergue-se a sólida construção do Cremlin, de onde emanam ordens para todos os partidos comunistas do mundo inteiro — "secretos planos" de governar o mundo através do seu insaciável imperialismo.

PROTEÇÃO AO INDIO BRASILEIRO

RIO — (Agência Nacional) — O Presidente Costa e Silva enviou mensagem ao Congresso Nacional, acompanhada de exposição de motivos do Ministro do Interior, relativa ao projeto de lei que institui a "Fundação Nacional do Índio".

O referido projeto visa a proteger efetivamente o indio brasileiro, proteção esta baseada no respeito à sua pessoa e às instituições e comunidades tribais. Estabelece normas regulamentando a posse permanente das terras que os indios habitam e o usufruto exclusivo dos recursos naturais nelas existentes, bem como a preservação do equilibrio biológico e cultural do indio, em seu contacto com a sociedade nacional. Além de promover estudos e pesquisas cientificas sôbre os grupos sociais indigenas e a prestação de assistência médico-sanitaria aos indios, a Fundação procurará depertar, pelos instrumentos de divulgação, o interêsse coletivo para a causa indigenista.

Faria Lima – o candidato

Pela primeira vez, o prefeito de São Paulo, sr. Faria Lima autoriza um portavoz a anunciar oficialmente que é candidato à sucessão do governador Abreu Sodré e que iniciará sua campanha no próximo ano. Outro candidato para o cargo de governador paulista é o sr. Carvalho Pinto.

Jubileu de Prata Sacerdotal do Padre Miguel Mikosz

Filho da conhecida e estimada família Jacó e Francisca Mikosz que durante vários anos foi vig.rio da Catedral Meseu Jubileu de Prata Sacerdotal. É irmão de Mons. Isidoro Mikosz que durante vários anos foi vigário da Catedral Metropolitana de Curitiba, e chanceler da Cúria desta Arquidiocese.

O Padre Miguel Mikosz nasceu em Abranches, aos 19 de abril de 1910. Ingressou no Seminário de Curitiba a 18 de fevereiro de 1932. Foi ordenado Sacerdote a 8 de dezembro de 1942, em Curitiba. Ocupou o cargo de Vigário Cooperador de Campo Largo (2 anos), e de Lapa (3 anos).

De 1947 a 1961 esteve em Bocaiuva do Sul, na qualidade de pároco. De 1961, até hoje, Padre Miguel é pároco de Quitandinha, onde continua, com grande entusiasmo e dedicação, o seu trabalho paroquial. Ao Revmo. Padre Miguel a direção desta fôlha apresenta seus votos de parabéns!

Paraná impressiona empresários do Rio e São Paulo

"O Paraná pode orgulhar-se do governador que tem, pelo seu conhecimento real e profundo das necessidades e potencialidades locais, e sobretudo por estar promovendo os meios adequados ao seu desenvolvimento de maneira prática e totalmente aceitável por tôdas as camadas da população, entre as quais as classes produtoras".

Ao fazer a declaração, o presidente da Federação das Associações Comerciais do Paraná, Sr. Noel Lôbo Guimarães, revelou que "não estou emitindo opinião própria, mas simplesmente transmitindo, com certo orgulho, a impressão que formou o governador Paulo Pimentel entre a elite econômica de São Paulo e Rio, durante encontro que manteve com os empresários, há poucos dias, na capital paulista". O presidente da Federação em causa, que regressou de São Paulo, onde esteve participando do I Encontro das Federações de Associações Comerciais da Região Sul, disse que "foi tamanha a repercussão do discurso do governador Paulo Pimentel durante o conclave, que recebi cumprimentos, em nome do Paraná, de todos os seus participantes, além de banqueiros e altos empresários da indústria e comércio e representantes políticos presentes às reuniões. "Posso pois afirmar que a imagem do Paraná, depois do seguro pronunciamento que fêz o Sr. Paulo Pimentel, é bem mais ampla", arrematou o Sr. Noel Lôbo Guimarães.

Estrada de Ferro Central do Paraná

O Governador Paulo Pimentel recebeu a visita do Coronel Rodrigo Ajace, Secretário-Geral do Ministério dos Transportes e do Diretor-Geral do Departamento Nacional de Estradas de Ferro, Engenheiro Horácio Madureira, que estavam acompanhados dos Srs. José Theodoro Miró Guimarães, Secretário da Viação e Obras Públicas, Francisco Cruz, Diretor-Superintendente da Rêde de Viação Paraná - Santa Catarina e Eurides Marcondes Ribas, Diretor da Estrada de Ferro Central do Paraná.

A presença do Coronel Rodrigo Ajace e do Sr. Horácio Madureira em nossa capital prende-se ao problema da conclusão da Estrada de Ferro Central do Paraná, considerada de capital importância econômica para o Estado.

A USIMINAS bate recorde

Com uma produção de 55 mil toneladas de lingotes de aço no mês de setembro, 50 por cento mais que no mesmo periodo do ano passado, a USIMINAS alcançou os melhores índices de produção, desde sua instalação. As exportações efetuadas pela USIMINAS este ano, até o mês de setembro, atingiram 145 mil e 300 toneladas de chapas de aço e que até o fim do ano, toda a produção estará colocada nos mercados interno e externo.

"Aliança para o Progresso"

Em 1964 nasceu o Programa dos Companheiros da Aliança para o Progresso, pelo qual várias unidades da federação norte-americana têm seu Estado correspondente no Brasil, mantendo-se entre ambos um intercâmbio cientifico, educacional, agricola e artistico. Os Estados brasileiros que mantêm intercâmbio e assistência são atualmente: Amazonas e Tennessee, Para e Missouri, Rio Grande do Norte e Maine, Paraíba e Connecticut, A[illegible] goas e Nova Jersey, Bahia e Pennsylvania, Goiás e Wyoming, Brasília e Washington, Minas Gerais e Colorado, São Paulo e Illinois, Rio Grande do Sul e Indiana.

SR. ROBERTO LANDOWSKI

LUD

NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. — ZAŁOŻONY W 1920 R.
"LUD" ("O POVO") O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920

Curitiba — 6 grudnia — (dezembro) — 1967 — Nr 2942 — (94/67)

Nowotny w opałach

Inflacja w kraju i opozycja intelektualistów w łonie czeskiej partii komunistycznej przeciw prezydentowi (i zarazem pierwszemu sekretarzowi partii, w jednej osobie) — Antoniemu Nowotnemu — spowodowały, prawdopodobnie, przyjazd Breżniewa do Pragi. Wygląda na to, że Nowotny — nawet, jeśli się utrzyma na stanowisku prezydenta — będzie musiał zrezygnować z kierownictwa partii. Obecność Breżniewa miałaby na celu uniknięcie większego skandalu.

Procesy w ZSRR

W Leningradzie rozpoczął się 9 grudnia br. proces przeciwko czterem intelektualistom radzieckim, oskarżonym o poczynania zbrojne w celu obalenia reżymu komunistycznego. Ci czterej stanowią część 25-osobowej grupy intelektualistów — profesorów i studentów Wydziału Filozoficznego na Uniwersytecie Leningradzkim — uwięzionej w marcu br. Mówi się też o wykryciu tajnego arsenału broni, dostarczonej prawdopodobnie przez elementy armii radzieckiej.

FRANCJA I ANGLIA

Były premier francuski Mendes - France, omawiając ofensywę finansową rządu de Gaulle'a przeciw pozycji pieniądza brazylijskiego, obawia się, iż fortuna, tocząc się kołem, może wyjść na niekorzyść Francji. Powiedział: "Anglicy nie przebaczą nam przez długi czas przykrości, któreśmy im wyrządzili (sprowokowanie obniżki kursu funta). W przeszłości, frank miał wiele więcej trudności niż funt szterling. I Anglicy nigdy nam nie odmówili pomocy w takich wypadkach. Gdy zmienią się wiatry w przyszłości, Anglicy mogą sobie przypomnieć o tym wszystkim."

Ceausescu prezydentem Rumunii

9 grudnia został obrany jednogłośnie (jak to zwykle bywa w ustrojach komunistycznych) prezydentem Rumunii, pierwszy sekretarz komunistycznej partii, Nicolae Ceausescu. W ten sposób parlament rumuński zaaprobował kandydaturę, którą wystawił ustępujący prezydent Chivu Stoica, w celu zapewnienia ścisłej więzi pomiędzy państwem i partią. Co ciekawsze, że właśnie Ceausescu (podobnie jak Tito w Jugosławii) lansował tezę partii komunistycznej jako fermentu w narodzie a nie jako organizacji kontrolującej administrację państwową. Ceasescu jest znany ze swej pozycji niezależnej względem dyrektyw z Moskwy.

Bp Podestá

Biskup Jerônimo Podestá, zrezygnował z kierownictwa swej diecezji Avellaneda (Argentyna) — wygląda na to, iż decyzję swą podjął na wyraźne życzenie Papieża. Motywy nie są zbyt jasne. Oskarża się nuncjaturę apostolską w Buenos Aires i rząd argentyński o sprowokowanie tej rezygnacji. Bp. Podestá jest znany jako "biskup robotników". Ostatnio oddał się duszą i ciałem rozpowszechnianiu, wśród klas pracujących, encykliki "Populorum Progressio".

Tristão de Athayde mówi o roli Kościoła w dzisiejszym świecie

Pisarz brazylijski (także filozof i socjolog), Alceu de Amoroso Lima, znany pod pseudonimem Tristão de Athayde, powrócił w zeszłym tygodniu z Rzymu, gdzie brał udział w zebraniu Komitetu Katolickiego "Sprawiedliwość i Pokój". Po przylocie do Rio de Janeiro, stwierdził publicznie, iż także w Brazylii istnieje niesprawiedliwość społeczna, którą Kościół uznaje za kryminalną. Co więcej, "wysocy dostojnicy hierarchii kościelnej próbowali ignorować ten stan rzeczy, ucząc wiernych, że religia jest tylko sprawą duchową, a problemy ekonomiczne i socjalne należy zostawić do rozwiązania socjalistom i liberałom". Do Komitetu "Sprawiedliwość i Pokój" wchodzą 26 członków — jeden z nich jest Polakiem. Zadaniem tego Komitetu jest realizowanie wytycznych encykliki papieskiej "Populorum Progressio", przede wszystkim tłumacząc ludziom dobrej woli, że prawdziwym zadaniem Kościoła jest radykalna przemiana mentalności — i między innymi, przemiana dotychczasowych niesprawiedliwych struktur społecznych.

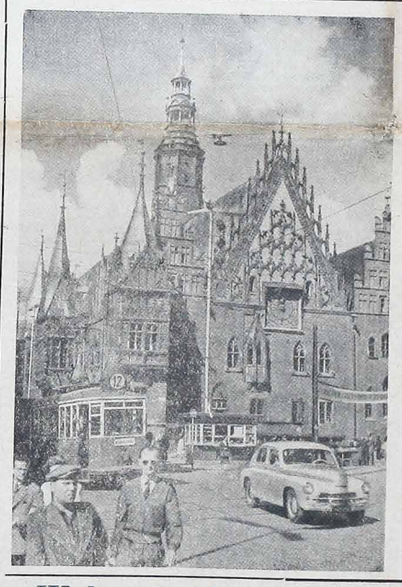

RATUSZ WE WROCŁAWIU

Znakomita gotycka budowla z XIV wieku ozdobiona wieżą 66-metrowej wysokości. Dzisiejszy jej wygląd pochodzi z XV wieku. Na wieży, w górnej części umieszczone są czterometrowe tarcze zegara z 1580 roku..

Wejście do ratusza zdobi, szczodrze zdobiony, wspaniały portal wczesnobarokowy z XVII wieku.

Wnętrze gmachu mieści w swym wnętrzu średniowieczne sale reprezentacyjne: dwunawową Salę Mieszczańską, Izbę Wójtowską, Salę Książęcą, Izbę Seniora tzw. Zieloną Izbę, Izbę Burmistrzowską i Izbę Radnych oraz Kancelarię Pisarza Miejskiego i Kancelarię Ławy, Rejektarz, wiele zakamarków. Zachowały się wspaniałe gotyckie sklepienia i gotyckie portale.

Podniszczony, zaniedbany w czasie wojny, ratusz został starannie odrestaurowany przez konserwatorów pod kierunkiem inż. arch. Bukowskiego, stając się reprezentacyjno-muzealnym gmachem polskiego Wrocławia. (Interpress)

Wolność religijna w Hiszpanii

Watykan prosił Konferencję Biskupów Hiszpańskich o interwencję u rządu gen. Franco w sprawie unormowania prawa o wolności sumienia. Prawo to ma wejść w życie w najbliższym czasie. Ale Watykan uważa, iż prawo to polepsza warunki istnienia gmin protestanckich tylko na papierze, a i tak jeszcze w sposób niezadowalający. Według nowego prawa, gminy protestanckie zostałyby uznane wreszcie za organizacje legalne, ale podlegałyby w jakikolwiek sposób ścisłej kontroli władz państwowych co do finansów i co do form i zakresu działania.

Prawo obrony

Trzynastu znanych intelektualistów francuskich — między innymi: François Mauriac, Jacques Rueff i Raymond Aron, wystosowali apel do prem[illegible] ZSRR, Kosygina, domagając się zapewnienia praw obrony dla oskarżonych i sądzonych przy drzwiach zamkniętych intelektualistów leningradzkich.

Świeccy na front

W São Paulo odbył się II Zjazd Narodowy Klubów Serra (które zajmują się problemem powołań kapłańskich). Przemawiając do zebranych, świeckich i duchownych, dyrektor Wyższego Instytutu Pasterskiego Powołań, ks. Jefferson Ildefonso Silva, powiedział: "Jeśli się patrzy na problem powołań kapłańskich z punktu widzenia statystyki, w Brazylii brak jest powołań, zwłaszcza gdy się ich liczbę porówna ze statystyką europejską. Z drugiej strony, jeśli zwrócimy uwagę, iż Kościół to także świeccy, ten deficyt zmniejszy się wyraźnie... Nie chcę patrzeć na problem powołań z punktu widzenia statystyki, widzę go z punktu widzenia ewangelizacji... Gdy tylko świeccy zrozumią swoją pozycję w Kościele i dadzą się porwać ideałowi głoszenia światu Dobrej Nowiny, nie będziemy potrzebowali tylu kapłanów. Kościół dojrzalszy nie będzie potrzebował tylu księży, co obecnie.

MIGAWKI ZE ŚWIATA

★ **Zebrani w Paryżu**, przedstawiciele bloków parlamentarnych — socjalistycznego, konserwatywnego i liberalnego — opowiedzieli się za wejściem Wielkiej Brytanii do Wspólnego Rynku. Krytykowali też wypowiedzi gen. de Gaulle'a w czasie konferencji prasowej w dniu 27 listopada br.

★ **Mówi się już głośno w Paryżu**, że Francja sprzeda samoloty odrzutowe marki "Mirage" Irakowi. Rząd de Gaulle'a wykorzystuje kryzys bliskowschodni, ażeby wejść na miejsce Anglii w wykorzystywaniu tamtejszych pól naftowych, jak również w sprzedaży materiałów wojennych dla obu wrogich stron — dla Izraela i dla Arabów.

★ **Z Londynu donoszą**, iż premier brytyjski, Harold Wilson, uda się w najbliższym czasie do Waszyngtonu, a potem do Moskwy, aby traktować o możliwościach pokoju w Wietnamie.

★ **Stosownie do układu między Grecją i Turcją**, zawartego w celu rozładowania napięcia w kwestii Cypru (groziło wojną między obu państwami), rząd grecki rozkazał wycofanie własnych jednostek wojskowych, które stacjonują nielegalnie na wyspie.

★ **W najbliższych dniach** podda się oddziałom królewskim, tak na to się zanosi bardzo wyraźnie, Sanaa, stolica Jemenu, pozostająca, jak dotąd w rękach republikańskich. Prezydent republikański, Abdel Rahman Iriany (który miesiąc temu objął władzę na drodze zamachu stanu), udał się do Kairu, aby szukać pomocy u Nassera. ZSRR już wycofało (też do Kairu) wszystkich swoich pracowników dyplomatycznych z zagrożonej stolicy Jemenu.

★ **Dnia 6 grudnia, we środę**, zmarł nagle, w nocy, na udar serca, prezydent Urugwaju, Oscar Gestido. Jego następca w urzędzie, dotąd wiceprezydent, Jorge Pacheco Arace, zapowiedział kontynuowanie polityki oszczędnościowej, zapoczątkowanej przez zmarłego.

★ **Zmniejszyły się rezerwy złota w USA.** Ostatnio zeszły prawie do poziomu z 1933 roku. Niektórzy politycy i ludzie finansów Ameryki Północnej domagają się podniesienia ceny złota, aby powstrzymać zastraszający odpływ drogocennego metalu, podkładu wartości dolara.

★ **W Delcie rzeki Mekong**, siły amerykańskie i południowowietnamskie zwyciężyły trzy batalionY Wietkongu. Komentuje się, iż jest to największe zwycięstwo aliantów w tamtej części Wietnamu Południowego.

★ **Wygląda na to, że zwolennicy Mao-tse-tunga**, po 19 miesiącach krwawych walk, objęli władzę w prowincji Tientsin. Przyczyniło się do tego walnie wojsko.

★ **ZSRR wręczył noty dyplomatyczne** rządom Niemiec Zachodnich i USA, protestując przeciw odradzaniu się militaryzmu i nazizmu w Niemczech. Jak wiadomo, ostatnio, minister wojny w rządzie zachodnioniemieckim domagał się broni atomowej dla swojego kraju. I o ekscesach i o wzroście sympatii względem neonazizmu słyszy się od dawna.

★ **Prez. Costa e Silva podpisał dekret** aprobujący instalację elektrowni atomowej o sile do 500 megawatów, która służyć będzie stanom centralno-południowym Brazylii.

★ **Brazylia otrzyma, w 1968 r.**, całość pożyczek zagranicznych w sumie 611 milionów dolarów. Oświadczenie zostało złożone przez samego ministra skarbu, Delfim Netto.

★ **W zeszły piątek, 8 grudnia**, samolot prezydenta Costa e Silva doznał awarii przy lądowaniu w Rio de Janeiro. Sytuacja została opanowana — zaczynający się pożar, ugaszono. Nikt nie został raniony ani poparzony. Tylko prez. Costa e Silva musiał skakać z wys. 2 m na platformę wozu strażackiego, a stamtąd na ziemię.

★ **"Naród brazylijski może być pewny**, że wszystkie informacje co do rzekomych zatargów między Kościołem i rządem, nie mają żadnych podstaw" — słowa prez. Costa e Silva.

★ **Ks. arbp. Helder Câmara** jako pierwszy spośród duchownych katolickich w Brazylii, patronował grupie nowokreowanych ministrów metodystycznych w São Paulo.

★ **Kardynał Paul Emile Leger** (63 lata), arcybiskup Montrealu (Kanada), zrezygnował z kierownictwa swej archidiecezji i — 11 grudnia — wyruszył do Senegalu (w Afryce), aby tam pracować do końca swego życia wśród trędowatych.

★ **Nie udała się próba z pociskiem rakietowym** "Europa — F6-2", finansowym przez rozmaite państwa europejskie. Próbę dokonywano na stacji doświadczalnej Woomera w Australii. To już trzecie z kolei fiasko z tym typem pocisku rakietowego.

★ **Grupa przemysłowców i handlowców japońskich** wyśle, do Brazylii w najbliższym czasie, 600 ton stali nierdzewnej, koniecznej do bicia monet — nowych kruzeirów i centawów. W ten sposób, Brazylia będzie drugim na świecie krajem, gdzie używać się będzie monet stalowych. Pierwszym jest Francja.

★ **Nie wywołała większego wrażenia** w kołach wojskowo-politycznych USA wiadomość, że Chiny Mao-tse-tunga posiadają już dwie łodzie podwodne, wyposażone w wyrzutnie rakietowe. Nowsza z tych dwu łodzi, zbudowana w 1966-67, posiada zasięg działania do 26 320 km i zaopatrzona jest w wyrzutnie dla pocisków balistycznych.

★ **Dnia 11 grudnia**, naukowcy Laboratorium Promieniotwórczego na Uniwersytecie Kalifornijskim, dokonali doświadczalnego wybuchu podziemnego pierwszej bomby atomowej w celach przemysłowych. Wybuch ten, dokonany na głębokości 1 300 m w pokładzie gazu naturalnego w miejscowości Farmington (Nowy Meksyk, USA), pozwoli ustalić, czy będzie można używać min atomowych do wyzwalania gazu zamkniętego w pokładach twardych skał.

★ **Na zebraniu ministrów** spraw zagranicznych krajów arabskich w Kairze, ustalono, iż kraje te muszą przygotować się jak najspieszniej i jak najlepiej do możliwej wojny z Izraelem. Zebranie ministrów spraw zagranicznych przygotowuje konferencję pan-arabską na najwyższym szczeblu.

★ **W święto Niepokalanego Poczęcia N.M.P.**, Papież Paweł VI opuścił Watykan, ażeby się pomodlić, wraz z tłumami wiernych, przed statuą Najświętszej Panny, ustawioną na Placu Hiszpanii w Rzymie na rozkaz Piusa IX, po ogłoszeniu dogmatu w 1854 roku. Papież Paweł VI prosił: "Maryjo, zachowaj nas w świętej wierze i w pokoju"!

Przeszczepianie nerek

Dnia 8 grudnia, lekarze johannesburscy (Johannesburg w Unii Południowo-Afrykańskiej) dokonali nowego, sensacjonalnego przeszczepienia nerek. Nerki wzięto z ciała pewnego młodzieńca, który zmarł nagle. Jedną z nerek przeszczepiono choremu mężczyźnie, drugą — kobiecie. Tymczasem, Ludwik Waszanski, któremu już więcej niż dziesięć dni temu przeszczepiono serce zmarłej w wypadku samochodowym dziewczyny, czuje się bardzo dobrze, i możliwe że święta bożenarodzeniowe spędzi na łonie rodziny. Obawa kryzysu, że organizm Waszanskiego nie przyjmie obcego organu, już minęła. Drugi w historii świata wypadek przeszczepienia serca dokonany w Nowym Jorku na pewnym noworodku, nie udał się. W kilka godzin po operacji, dziecko zmarło.